

DOELSTELLING 1

Een modern en
doeltreffend bestuur

Doelstelling 1 Modern en doeltreffend bestuur

In het kader van het opmaken en uitvoeren van de Lokale Agenda 21 nemen de Stad Brussel en het OCMW van Brussel zich voor om een methode van openbaar bestuur aan te nemen die een model is van efficiënt, modern en transparant beheer.

Verschillende interventiegebieden werden als essentieel geïdentificeerd om ter zake vorderingen te boeken. Het gaat om de volgende gebieden:

- Het invoeren van een beheer op basis van doelstellingen, van **instrumenten** van interne controle en van **evaluatie** van het beleid en van de diensten van de administratie;
- **Transparantie**, toegang van de burgers tot de informatie en democratische controle;
- De **versterkte betrokkenheid van de burgers** in het besluitvormingsproces via de ontwikkeling van participatieve methodes;
- De **sensibilisering** van de personeelsleden van de Stad en van de burgers voor duurzame ontwikkeling;
- Het **verbeteren van de dienstverlening** aan de bevolking via het moderniseren van managementtechnieken, het vereenvoudigen van de administratieve formaliteiten en het decentraliseren van bepaalde diensten;
- Het behoud van een billijk **fiscaal beleid** en van een rechtvaardige financiering van de overheid evenals het verbeteren van de instrumenten voor de controle van de inkomsten en uitgaven;
- Het bevorderen van het **delen van ervaring**, van transversale coördinatie en van de partnershiplogica.

1.1 Instrumenten voor opvolging en evaluatie

Het openbaar bestuur verbeteren is een van de doelstellingen van de Stad en het OCMW. Het beheer van de acties per doelstelling, het creëren en optimaliseren van instrumenten voor opvolging en uitvoering, en de evaluatie ervan dragen daartoe bij. Om een grotere efficiëntie en dus een grotere coherentie van het openbaar beleid te verzekeren, is het bovendien noodzakelijk de coördinatie van de diensten en het beleid te versterken. Tot slot vereist elke vorm van modern bestuur ook een constante verbetering van de regels van interne controle en beroepsdeontologie. Alle bij dit actieterrein van de Agenda 21 voorziene acties, zullen ertoe bijdragen om deze doelstelling te verwezenlijken.

Actiedomein : Instrumenten voor begeleiding en evaluatie

ACTIE 1.1.1 HET BELEID VOOR DUURZAME ONTWIKKELING BEGELEIDEN

De context, het doeleinde en de actie:

Het beleid voor duurzame ontwikkeling van de Stad en van het OCMW van Brussel werd omgezet in de Agenda 21. Het doeleinde van deze fiche is het begeleiden van de plaatselijke Agenda 21 door in te staan voor:

- de goede implementatie van de acties en, zo nodig, er de inhoud van aan te passen,
- de evaluatie van de bereikte resultaten door een jaarlijks evaluatieverslag af te leveren
- de eerbied voor de verbintenissen van Aalborg : in 1995 heeft de Stad Brussel het *Handvest van Aalborg* ondertekend en in 2009 hebben zowel het OCMW als de Stad deze oriëntatie hernieuwd door het ondertekenen van de *Verbintenissen van Aalborg +10*.

Daartoe werden twee begeleidingsorganen opgericht :

- de Coördinatie van het beleid van Duurzame Ontwikkeling (CDO) waarbij vertegenwoordigers van politieke bureaus worden samengebracht,
- het Stuurcomité van de Administratie (SCA) waarbij vertegenwoordigers van elke afdeling samenkomen.

Deze comités waken over het bereiken van de verwachte resultaten die in de plaatselijke Agenda 21 voorkomen. Ze zijn eveneens een ruimte die de kans bieden tot het delen van ervaringen en het uitwisselen van informatie betreffende de lopende acties.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : transversale integratie van de pijlers van de duurzame ontwikkeling in de acties van de Stad en van het OCMW / Begunstigden : de structuren van de Stad en van het OCMW

Uitvoering van de actie :

Middelen :

De 2 coördinatoren van de plaatselijke Agenda 21, de ene in de Stad, de andere in het OCMW, teneinde de demarche te begeleiden – de beschikbaarheid en de expertise van de leden die zetelen in de coördinaties en de comités – bij gelegenheid de externe middelen.

Leider en partnerships :

De Burgemeester en de Voorzitter van het OCMW voor de CDO, de Secretaris van de Stad en de Secretaris-generaal van het OCMW voor de administratie

Frequentie van de besturingsvergaderingen

Modern en doeltreffend bestuur

Coördinatie van het beleid van Duurzame Ontwikkeling :

1 per jaar

Stuurcomité van de Administratie : 8 per jaar

Evaluatie van de actie :

Beginstoestand	Doelstellingen	Indicatoren
2 CDO in 2011	2 CDO per jaar	Aantal CDO per jaar
6 SCA Stad in 2011	8 BCA georganiseerd per jaar	Aantal BCA per jaar
8 voorstellingen, tussenkomsten, opleidings- of bezoekdagen op het terrein in 2011	Organisatie van 8 voorstellingen, tussenkomsten, opleidings- of bezoekdagen op het terrein minimum per jaar in het kader van het BCA van de Stad	Aantal voorstellingen, opleidingen, tussenkomsten en bezoeken op het terrein
13 voorstellingen, tussenkomsten of bezoeken op het terrein in 2011 in het OCMW	Versteviging van de bekwaamheden van de permanente leden van de Coördinatie cel van het OCMW	Aantal voorstellingen, tussenkomsten en bezoeken op het terrein die plaatsvonden in het raam van de Coördinatie cel van het OCMW
Publicatie van twee jaarlijkse evaluatieverslagen (2010 en 2011)	Volhouden van de evaluatiedemarche	Jaarverslag van de Stad over de duurzame ontwikkeling

Actiedomein : Modern en doeltreffend bestuur
ACTIE 1.1.2 Gegevensbeheer

De context, het doeleinde en de actie

Data maakt het mogelijk om betere voorspellingen en analyses te produceren. Gegevensbeheer moet daarom logischerwijs net zo belangrijk zijn. Gegevensbeheer omvat de strategie en het geheel aan processen die het beheer van data voor de Stad Brussel regelen.

Het opbouwen van een datagestuurde cultuur vereist een paradigmaverschuiving die prioriteit geeft aan consistentie en verantwoording via databeheer. Het resultaat moet betrouwbare gegevens zijn die beschikbaar zijn voor de hele organisatie.

Het doel van data governance is ervoor te zorgen dat deze gegevens op een formele manier in de hele stad worden beheerd. Het garandeert de betrouwbaarheid van de informatie die wordt gebruikt voor kritieke bedrijfsprocessen, besluitvorming en boekhouding. Het maakt het ook mogelijk silo's te doorbreken door de interoperabiliteit van systemen te bevorderen, waardoor een snellere reactietijd naar de burger mogelijk is.

Gegevensbeheer resulteert in de identificatie en inventarisatie van belangrijke gegevens en informatie, de definitie van processen om deze te beheren (governance-structuur), de ontwikkeling van de juiste IT-infrastructuur en de meting van doeltreffendheid van de inspanningen om de doelstellingen van de Stad Brussel te bereiken. Er zijn veel rollen binnen een goed presterende organisatie voor gegevensbeheer en elk heeft zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied. De stad heeft een Chief Data Officer aangesteld die het algemene programma voor gegevensbeheer leidt. Data-referenten (Data Stewards en Data-Owners) zullen ook worden aangesteld om een goed organisatorisch beheer van de gegevens te waarborgen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : meer transparantie, delen van informatie, betere besluitvorming / Begunstigden: administratie, burger en gemeenschap
- **Milieu**: harmonisering en rationalisering van IT systemen / Begunstigden: administratie en gemeenschap
- **Sociaal**: / Begunstigden:
- **Economie**: efficiëntie van taken, evolutie van de taken in functie van behoeften/ Begunstigden: administratie en gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Informaticabegroting van de Stad

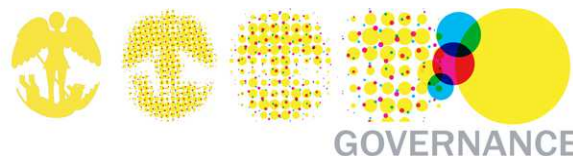
Leider en partnerships :

Leider : Chief Data Officer (Stad Brussel)

Partnership : Departementen van de Stad, i-City

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen inventaris van gegevensbronnen	Inventaris van gegevensbronnen dat up-to-date is	Up-to-date inventaris van gegevensbronnen
Groot aantal niet gestructureerde gegevens	Aantal niet gestructureerde gegevens beperken	% van gegevens in een voorgedefinieerd formaat

	Up-do- date inventaris van referentiegegevens met gebruiksniveaus	Up-to-date inventaris van referentiegegevens
	Verhoging van de kwaliteit van de gegevens (volledigheid, up-to-date, juiste formaat)	% kwaliteitsvolle gegevens
Geen Datacomité	Oprichting van een Datacomité	Operationele Datacomité (reeds gedefinieerd maar nog niet opgericht)
Geen Datareferenten	Identificatie et benoemig van Data Owners	Benoeming van Data Owners door het College
	Identificatie et benoemig van Data Stewards	Benoeming van Data Stewards door het College
	Opleiding van Data Owners	% opgeleide Data Owners
	Opleiding van Data Stewards	% opgeleide Data Stewards
IT architectuur in silo's	Implementeren van een nieuwe IT architectuur	Nieuwe IT architectuur geïmplementeerd

Actieterrein: Instrumenten voor opvolging en evaluatie
ACTIE 1.1.3 DE ONTWIKKELING VAN DE INTERNE AUDIT VOORTZETTEN

De context, het einddoel en de actie:

De Stad besliste op de gemeenteraad van 26 april 2010 om een interne audit cel op te richten. Deze wil staat beschreven in het Algemene Beleidsprogramma van de Stad. De Cel interne audit heeft immers de opdracht om bij te dragen tot het versterken van de interne controle, om, volgens een internationale erkende methodologie, de controlemiddelen ingevoerd door de geauditeerde entiteiten, en onder de verantwoordelijkheid van hun management, te evalueren, en ook om de werking te verbeteren via een doorlichting van de organisatorische procedures. Een auditcomité moet erover waken dat de leden van de cel hun opdracht in alle objectiviteit, vrijheid en onafhankelijkheid kunnen uitvoeren. Om die objectiviteit te verzekeren, staat de cel los van alle andere diensten van de Stad en rapporteert ze rechtstreeks aan het Auditcomité, dat bestaat uit verkozenen van het College van Burgemeester en Schepenen, de Stadssecretaris, de Gemeentelijke Ontvanger en de verantwoordelijke van de audit cel.

De cel interne audit voert uiteenlopende opdrachten uit, waaronder financiële audits (evaluatie van de betrouwbaarheid van de financiële rapporten en van het financiële controlesysteem) en conformiteitsaudits (controle op de toepassing van de geldende voorschriften). De cel voert ook operationele audits uit (controle van het doeltreffende en effectieve gebruik van de beschikbare middelen) en verleent advies aan het management en aan de andere leden van het personeel (analyse van de procedures, uitwisseling van informatie over 'best practicus', bijstand en training). Ten slotte kan het takenpakket na goedkeuring van het auditcomité ook nog worden aangevuld met niet-geplande opdrachten als er specifieke vragen worden gesteld door de administratie en/of het College van Burgemeester en Schepenen. De doelstellingen, de opdrachten, de verantwoordelijkheden en de werking van het auditcomité en zijn cel zijn nauwkeurig beschreven in een auditcharter. Er wordt op gezette tijden een verslag aan de Gemeenteraad voorgelegd waarin de opdrachten worden beschreven die door de Cel werden gerealiseerd.

De indicator « aanneming van de aanbevelingen » staat toe de toepasselijkheid van de geformuleerde aanbevelingen te meten, terwijl de indicator "percentage van de geïmplementeerde aanbevelingen ten opzichte van de aangenomen aanbevelingen" een graad van implementatie per geauditeerde entiteit weergeeft.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** doeltreffend beheer van de Stad en optimalisatie van de procedures / Begunstigden: het College van Burgemeester en Schepenen, de leden van het personeel en de bevolking van de stad.

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Team van 4 leden van het personeel van de Stad van niveau A en 1 deeltijds administratief assistent, bijgestaan door een externe dienstverlener gespecialiseerd in interne audit.

Modern en doeltreffend bestuur

De indicatoren « bezetting van de functie van auditor » en « gebruik van de begroting voor de begeleiding » geeft een beeld weer van deze middelen.

Leider en partnerships :

Het Auditcomité

Alle de departementen

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
	80%	Reële bezettingsgraad van de vacante betrekkingen ten opzichte van de voorziene betrekkingen
	80%	Percentage van de verbruikte begroting ten opzichte van de voorziene begroting voor de begeleiding
	90%	Percentage van de aangenomen aanbevelingen ten opzichte van de geformuleerde aanbevelingen
	80%	Percentage van de geïmplementeerde aanbevelingen ten opzichte van de aangenomen

Actiedomein : Instrumenten voor opvolging en evaluatie

ACTIE 1.1.4 a DE BESTAANDE CEL INTERNE AUDIT AANPASSEN EN EEN INTERN CONTROLEPROCES VOOR HET OCMW OPZETTEN

De actie, haar doelstellingen en haar context :

Het OCMW van Brussel is een organisatie waarvan het belang een permanente screening van zijn beheer nodig heeft, om een kwaliteitsdienst af te leveren die constant meegaat met zijn tijd.

In dit perspectief heeft het OCMW de rol en de werking van de cel interne audit, die al jaren bestaat binnen de organisatie, geüpdatet.

De cel interne audit heeft tot opdracht het versterken van het bestaande controlesysteem om de werking van het bestuur te verbeteren. Het is een permanent instrument voor de analyse van de procedures van de organisatie. De cel audit oefent zijn opdracht uit in alle onafhankelijkheid, objectiviteit en vrijheid. Ze is gehecht aan het Secretariaat-generaal en legt rechtstreeks rekenschap af aan het Auditcomité. De cel audit kan gevarieerde opdrachten uitvoeren; in het bijzonder conformiteitsaudits (evaluatie van de correcte toepassing van de van kracht zijnde reglementering en procedures, ...); ze kan eveneens tussenkomen onder de vorm van operationele audit (nagaan van het efficiënte gebruik van de beschikbare middelen) of van raadgever. De activiteiten van de interne audit slaan op de evaluatie van de processen, ze slaan niet op de evaluatie van de personen.

80 % van de opdrachten zullen gepland worden volgens een programma dat door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn uitgevaardigd is. Niet geïdentificeerde opdrachten zullen kunnen uitgevoerd worden om te beantwoorden aan de specifieke aanvragen van de Secretaris-generaal, van de Voorzitter of van de Raad. Een auditcharter omschrijft nader de rol en de plaats van de activiteiten van interne audit. Het beschrijft eveneens de verantwoordelijkheden en de werking van de cel en van het auditcomité.

De relevantie « duurzame ontwikkeling » van de actie :

- **Governance** : efficiënt beheer van het OCMW en optimalisering van de procedures/Begunstigden : de Raad voor Maatschappelijk Welzijn, de personeelsleden en de gebruikers van het OCMW.

De uitvoering van de actie:

Middelen :

1 persoon voltijds – ondersteuning door 2 externe experts, met het oog op definiëren van de risico's die gelinkt zijn aan de uitgaven

Sturing en partnerschappen :

Het stuurcomité gedurende de fase van definiëring van de risico's – het Auditcomité gedurende de operationele fase.

De evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen enkele optimalisering van bestaande procedures ten gevolge van een audit	Stijging van het aantal optimalisering van procedures ten gevolge van een audit	Aantal optimalisaties van procedures ten gevolge van een audit

Actiedomein : Instrumenten voor opvolging en evaluatie

ACTIE 1.1.4 b HET INTERN CONTROLEPROCES VAN HET OCMW VERBETEREN

De actie, haar doelstellingen en haar context:

Het OCMW van de Stad Brussel is een organisatie waarvan het belang een permanente screening van haar beheer vereist, om zo een kwaliteitsvolle dienst af te leveren die constant mee-evolveert met zijn tijd.

In dit perspectief heeft het OCMW de cel Strategie en Interne controle gecreëerd.

Deze cel heeft tot opdracht om het bestaande controlesysteem te versterken en om zo de werking van het bestuur te verbeteren. Het is een permanent instrument voor de analyse van de procedures en van de processen van de organisatie. De cel Strategie en Interne controle oefent zijn opdracht uit in alle onafhankelijkheid, objectiviteit en vrijheid en is gehecht aan het Secretariaat-generaal. De cel Strategie en Interne controle kan gevarieerde opdrachten uitvoeren, zoals het creëren van nieuwe procedures, de revisie van bestaande procedures, het uittekenen van de processen en de analyse van de risico's die verbonden zijn aan hun uitvoering. Dit allemaal met als doel om de doeltreffendheid en de efficiëntie te verbeteren van de volledige organisatie. De cel Strategie en Interne controle heeft eveneens als opdracht om de uitvoering van het beleidsplan te sturen.

Niet geïdentificeerde opdrachten zullen kunnen uitgevoerd worden om te beantwoorden aan de specifieke aanvragen van de Secretaris-generaal, van de Voorzitter of van de Raad.

De relevantie “duurzame ontwikkeling” van de actie:

- **Beleid:** efficiënt beheer van het OCMW en optimalisering van de procedures/Begunstigden: de Raad voor maatschappelijk welzijn, de personeelsleden en de gebruikers van het OCMW.

De uitvoering van de actie:

Middelen:

2 personen voltijds

Sturing en partnerschappen:

De evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Ontbrekende procedures	De ontbrekende procedures creëren	Aantal nieuwe procedures die gecreëerd werden

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Bestaande procedures die nooit herzien werden	Herziening van de bestaande procedures met hun optimalisering als doel	Aantal bestaande procedures die geoptimaliseerd werden
Procedures die niet in kaart werden gebracht	De procedures van het OCMW in kaart brengen	Aantal procedures die in kaart gebracht werden
Geen analyse van de risico's en van de doeltreffendheid van de procedures	De procedures minder risicovol maken en efficiënter	Aantal procedures die geoptimaliseerd werden na herziening

Actiedomein: Instrumenten voor follow-up en evaluatie
ACTIE 1.1.5 NAAR EEN KOOLSTOFNEUTRAAL BRUSSEL IN 2050

De context, het doeleinde en de actie

De Stad Brussel is ondertekenaar en voorstander van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie. Aansluitend bij deze verbintenis is in mei 2018 een actieplan voor het klimaat voorgesteld. De nieuwe meerderheid wil de bepalingen ervan onverwijld uitvoeren en vanaf het begin van de ambtsperiode werk maken van de versterkingen en verbeteringen die bij de evaluatie in 2020 zullen moeten worden doorgevoerd. Bovendien heeft de gemeenteraad op 23 september 2019 de klimaatnoodtoestand uitgeroepen voor de Stad Brussel. Er werd besloten om voor de Stad Brussel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de doelstelling vast te leggen om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn.

De Stad wil dan ook transversaal te werk gaan en voor alle administratieve departementen de implementatie nagaan en versterken van de huidige Agenda 21 en het Klimaatplan. Daarbij zullen deze plannen samengevoegd en gecoördineerd worden. Bovendien zal het Klimaatplan regelmatig worden geëvalueerd door een wetenschappelijk panel, teneinde de ambities om de vervuilende uitstoot van de Stad drastisch te verminderen, kracht bij te zetten.

Relevantie van de actie op het gebied van duurzame ontwikkeling

- **Governance:** Dynamiek waarbij alle actoren op het grondgebied van de Stad Brussel worden betrokken / Begunstigden: Administratie en bevolking
- **Milieu:** Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen / Begunstigden: De bevolking
- **Sociaal:** verbetering van het welzijn van de bevolking en van de leefomgeving / Begunstigden: Bevolking
- **Economie:** Vermindering van de uitgaven voor energieverbruik en stimulering van de lokale economie / Begunstigden: tertiaire sector, bevolking

Uitvoering van de actie:

Middelen:

- Begeleiding door een externe structuur voor de samenvoeging van het Klimaatplan en Agenda 21.
- Budget 2020: 140.000 euro

Leider en partnerships:

Cel Duurzame ontwikkeling in samenwerking met de volledige administratie en alle actoren op het grondgebied van de Stad Brussel.

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
En 2019: Klimaatplan en Agenda 21 gescheiden	Beide doeltreffend samenvoegen tegen juni 2021	Publicatie van het Klimaatplan
Een Klimaatplan dat enkel focust op de administratie, zonder alle departementen te betrekken.	Alle departementen van de Stad Brussel betrekken en het plan uitbreiden naar alle actoren op het grondgebied, met minstens <ul style="list-style-type: none"> - 10 vzw's, waaronder alle paracommunales - 2 privébedrijven - 3 feitelijke verenigingen 	Aantal <ul style="list-style-type: none"> - vzw's - bedrijven - feitelijke verenigingen % departementen van de Stad Brussel die deelnemen aan het klimaatplan. Aantal participatieve workshops georganiseerd met de bevolking.
2019: geen wetenschappelijke follow-up	Implementatie van wetenschappelijke follow-up en evaluatie	Implementatie van wetenschappelijke follow-up
Actieplan duurzame energie en klimaat nog niet geëvalueerd	De doelstellingen behalen van het Burgemeestersconvenant	% behaalde doelstellingen van het Burgemeestersconvenant wat betreft: <ul style="list-style-type: none"> - uitstoot van broeikasgassen - aandeel hernieuwbare energie - energie-efficiëntie

Actiedomein : Modern en doeltreffend bestuur
ACTIE 1.1.6 EEN DUURZAAM EN EFFICIËNT BEHEER VAN HET INFORMATICAPARK BEVORDEREN

De context, het doeleinde en de actie

Om haar informaticapark op een duurzame wijze te beheren heeft de Stad beslist om een formeel beheersplan op te stellen. De Stad huurt haar informaticamateriaal niet meer maar koopt het aan via haar informaticapartner (i-City). Onder informaticamateriaal verstaat men computers, schermen, printers, scanners, smartphones, tablets, enz. Voor het beheer van het verouderd materiaal heeft de Stad in 2014 een kostenbatenanalyse gemaakt om o.a. de duur van de opslag, de kosten voor aankoop en recyclage van een PC, enz. te bepalen. Sinds 2008 herstelt de Stad al haar afgeschreven computermateriaal en stelt het ter beschikking van de inwoners van Brussel, van scholen, of van verenigingen die zich met solidariteitsprojecten met het Zuiden bezig houden. Op die manier ondersteunt de Stad ook projecten die worden ontwikkeld door Plaatselijke Initiatieven voor de Ontwikkeling van de Werkgelegenheid en vzw's gespecialiseerd in de herstelling van computermateriaal voor een publiek dat tegen een digitale achterstand aan kijkt. In dat opzicht zijn die structuren verantwoordelijk voor alle fases van het herstellingsproces: van de audit van het opgehaalde computermateriaal tot de commercialisering op termijn van de herstelde uitrustingen. De hernieuwing van conventies met deze verenigingen is lopende. Deze structuren zijn oa. de vzw's TIC Harmony, NEVE en AlBrux.

Vanuit operationeel oogpunt en om het beheer, als een goede huisvader, van het informaticapark mogelijk te maken is het noodzakelijk dat de Stad permanent over alle informatie omtrent dit patrimonium kan beschikken, en dat een duurzaam beheer van het informaticapark wordt gestimuleerd.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : Snelle en gemakkelijke toegang tot de informatie, beheer als een goede huisvader van het informaticapark / Begunstigden : de administratie en de gemeenschap
- **Milieu**: Begunstigden : recyclage van verouderd computermateriaal - beperking van het afval / Begunstigden : de administratie en de gemeenschap
- **Sociaal**: herintegratie op de arbeidsmarkt - creëren van werkgelegenheid verkleinen van de digitale kloof / Begunstigden: geschoolde en geïntegreerde personen en personen met een laag inkomen
- **Economie**: efficiënt beheer van het informaticapark, drukken van de kosten, beschikbaarheid van goedkoop materiaal, werkgelegenheid / Begunstigden: de administratie, mensen met een laag inkomen en brusselse vzw's en vzw's actief in Noord-Zuid samenwerkingsprojecten, de gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Informaticabegroting van de Stad

Leider en partnerships :

Leider : departement Organisatie en Directie Ontwikkeling en Organisatie.

Partnership : GIAL, vzw TIC Harmony en AlBrux, andere partners mogelijk

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen beheersplan voor het afgedankte materiaal	Invoering van een beheersplan voor het afgedankte materiaal/voor nieuw leven van het materiaal	% van hergebruike, weggegeven of verkochte computers (ten opzichte van het aantal gedeclasseerde computers)

1.2 Transparantie en toegang tot de informatie

In het kader van de Agenda 21 wil de Stad een model van efficiënt en transparant beheer invoeren en de informatie betreffende het gemeentelijk beheer bestemd voor de burger versterken. Het komt er op aan de transparantie te verzekeren door de publieke verspreiding van heldere en objectieve regels en criteria. Dit heeft betrekking op een groot aantal procedures die de Stad toepast, onder meer met betrekking tot het toewijzen van woningen, het berekenen van de huurprijzen, het inschrijven van kinderen in de crèches, het toekennen van subsidies aan verenigingen enzovoort. Deze mechanismen staan borg voor de gelijke behandeling waarop elke burger recht heeft. Daartoe moet de burger toegang kunnen hebben tot de informatie. De Stad heeft dus ook tot doel de toegankelijkheid van deze informatie te verbeteren en te systematiseren, of het nu gaat om de beslissingen van de gemeenteraad, de toepasbare stedenbouwkundige regels, lopende publieke bouwplaatsen of de opdrachtnemers op wie de Stad een beroep doet.

Actie, doelstellingen en context:

De Grondregie heeft de opdracht om op te treden als de partner van de Brusselaars op het gebied van huisvesting. Hiervoor moeten hoogwaardige woningen op de markt worden gebracht die betaalbaar en toegankelijk zijn voor verschillende maatschappelijke klassen. Het is ook van belang om een zo breed mogelijk publiciteitsbeleid te voeren voor het woningaanbod, zodat iedereen op de hoogte is van wat er op de markt verkrijgbaar is. In dat opzicht is het van essentieel belang om aan de kandidaat-huurders zo compleet mogelijke informatie te verschaffen over de huurvoorwaarden van een goed. Die informatiewerkzaamheden werden in september 2007 opgestart met de goedkeuring van een verordening die de procedures vastlegt die moeten worden gerespecteerd bij de toekenning van woningen van de Grondregie. In eerste instantie was het van belang om de nodige transparantie te garanderen door de openbare verspreiding van duidelijke regels op basis van objectieve criteria. De publicatie van de brochure *Gids van de kandidaat-huurder* in 2009 past in deze aanpak. Wat de bekendmaking van de beschikbare huurwoningen betreft, worden momenteel drie kanalen gebruikt: wekelijkse lijsten en affiches in het huurkantoor, affiches over het goed en een rubriek woningen op de website van de Stad. In de loop van 2010 zal de zoektool op de website van de Stad grondig worden herzien, zodat het aanbod overzichtelijker wordt voor de surfer en zodat aan de hand van verschillende parameters zoekopdrachten kunnen worden uitgevoerd (keuze van de wijk, postcode, aantal kamers, het al of niet aanwezig zijn van een lift). De uiteindelijke bedoeling hiervan is om de woningen sneller te laten bewonen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** transparantie van de procedures en betere toegang tot de informatie / Begunstigden: de kandidaat-huurders
- **Milieu:** / Begunstigden:
- **Sociaal:** / Begunstigden:
- **Economie:** / Begunstigden

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Bestelling en ontwikkeling van software voor de informaticatool

Leider en partnerships:

Het Departement Handel en de Grondregie van de Stads eigendommen in samenwerking met het Centrum voor Informatiebeheer voor Lokale Besturen (GIAL) voor de uitvoering van het informaticaluik

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
0 Bezoeken op de internetsite van de Grondregie	Verhoging van het aantal bezoeken door het maximaliseren van het zoeken via het web	Aantal uitgevoerde bezoeken via de zoekmachine
0 % ingediende kandidatuur dossiers online	Verhoging van het aantal ingediende kandidatuur dossiers online	Percentage van ingediende kandidatuur dossiers via de site van de Regie

Actiedomein :
ACTIE 1.2.2

Transparantie en toegang tot de informatie
**DE TOEGANKELIJKHEID VAN ARCHIEFDOCUMENTEN EN DE
KWALITEIT VAN DE VERLEENDE DIENSTEN ONTWIKKELEN**

De context, het doeleinde en de actie

Artikel 132 van de nieuwe Gemeentewet bepaalt dat het College van Burgemeester en Schepenen zorgt voor de bewaring van het archief en voor het opmaken van inventarissen. De toegankelijkheid van het archief wordt voorts geregeld door de archiefwetgeving, maar valt ook onder de wet betreffende de openbaarheid van bestuur en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het Archief van de Stad Brussel bewaart vandaag zo'n vijftieng kilometer documenten. Die vormen een overvloedig en rijk erfgoed van documenten over de geschiedenis van de Stad, van de middeleeuwen tot heden.

Tot voor kort was de leeszaal van het archief de plaats bij uitstek voor het raadplegen van documenten door het publiek. De statistieken van de documenten die in de leeszaal worden geraadpleegd - voor sommige gelden daarbij welbepaalde regels die te maken hebben met hun drager, hun staat van bewaring, of zijn specifieke toelatingen vereist - verschaffen inzicht in de fondsen en collecties die door de lezers het vaakst gevraagd worden.

De technologische omwenteling van de afgelopen dertig jaar heeft geleid tot een verandering van zowel de werkmethoden als de uitrusting die een archiefdienst nodig heeft om zijn belangrijkste taken (inventarisatie, bewaring, toegankelijkheid) te kunnen vervullen. Deze aanpassing beantwoordt ook aan de vraag van het publiek, dat zo veel mogelijk documenten (of bronnen) wil inkijken in de kortst mogelijke tijd, en door zich zo weinig mogelijk te verplaatsen. Tegelijk is het aantal gebruikers van het archief gestegen als gevolg van de diversificatie van het wetenschappelijk onderzoek, de toename van de documenten die zij ter beschikking krijgen via vervangkopieën (in de leeszaal of op internet), maar ook omdat het kunnen inkijken van bestuursdocumenten een fundamenteel recht is geworden.

De implementatie in het Stadsarchief van het archiefbeheersysteem *Pallas*, dat nu online kan worden geraadpleegd, biedt de mogelijkheid om de inventarissen van de collecties op ruime schaal te verspreiden. De gegevensbank wordt geleidelijk uitgebreid met nieuwe zoekinstrumenten en met een retro-catalogiseerfunctie, onder meer voor de historische archieven. De ontwikkeling, binnen *Pallas*, van de module voor de beschrijving van afbeeldingen met weergave ervan op het scherm, geeft bovendien een meerwaarde aan een van de origineelste collecties voor de geschiedenis van de Stad.

Op die manier ontstaat wat we een 'virtuele leeszaal' zouden kunnen noemen, waardoor steeds meer documenten via de website van de Stad kunnen worden geraadpleegd. De identificatie van de pagina's die bij voorkeur door het publiek worden geraadpleegd, is in dit stadium echter nog niet technisch uitgevoerd. Deze identificatie is verplicht, want zo kan de dienstverlening worden verbeterd en de communicatie vervolgens worden afgestemd op de verwachtingen van het publiek.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** betere toegankelijkheid van de informatie gericht op de wensen en behoeften van het publiek - vlottere toegang tot zoekfuncties / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** toegang via informatica (in leeszaal of op internet) tot de meeste beschrijvingen van de fondsen en collecties die zijn gecentraliseerd in de archieven - mogelijkheid voor de burger om zijn dichtste omgeving (zijn wijk, zijn gemeente) beter te leren kennen via de archieven / Begunstigden : de gemeenschap
- **Economie:** bewaring van originele documenten door de digitalisering ervan - beperking van overbodige handelingen / Begunstigden : de gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Reeds verschillende jaren is er een jaarbudget van 75.000 euro voor de digitalisering van de collecties door externe firma's - 1 wetenschappelijke medewerker voor het beheer van de digitaliseringsdossiers en 1/2 FTE voor de interne digitalisering op de scanners van de Archiefdienst

Leider en partnerships :

Het Departement Cultuur, Jeugd, Ontspanning en Sport (Archiefdienst) in samenwerking met het Departement Organisatie, de vzw I-City, het algemene Rijksarchief (collectie van de parochieregisters) en de Koning Albert 1-Bibliotheek (collectie kranten en tijdschriften)

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Gedeeltelijke digitalisering van fondsen en collecties	Volledige digitalisering van de bepaalde fondsen en collecties	Aantal gedigitaliseerde archiefdocumenten Aantal bij het Archief beschikbare online inventarissen
Geleidelijk online zetten van de beschrijvingen van de fondsen en collecties van de archieven, zonder evenwel de return van dit werk bij het publiek te kunnen inschatten	Betere kennis van de door het publiek geraadpleegde archiefpagina's	Jaarlijkse balans van de door het publiek geraadpleegde archiefpagina's

Actiedomein :
ACTIE 1.2.3

Transparantie en toegang tot de informatie
**DE VERSPREIDING BEVORDEREN VAN DE PUBLIEKE GEGEVENS
IN DIGITAAL FORMAAT VOLGENS HET PRINCIPE VAN « OPEN
DATA »**

De context, het doeleinde en de actie

Het voornemen van de Stad om een digitale stad ten dienste van iedereen in te voeren, werd reeds vastgelegd in het algemeen beleidsprogramma 2012-2018, dat voorzag in het: "Systematisch online zetten van publieke gegevens van de Stad in digitaal formaat, volgens het principe van open data (open gegevens)". In deze context heeft de Stad in april 2014 een Open Data platform (opendata.brussel.be) gelanceerd zodat openbare gegevens beter benut kunnen worden. Deze tool maakt het mogelijk om de data in verschillende vormen te visualiseren (tabellen, grafieken en kaarten) en maakt het mogelijk om deze in verschillende formaten op te laden (csv, json, xls, GeoJSON, Shapefile). Men kan bijvoorbeeld kennis nemen van de locatie van de parkeerplaatsen voor gehandicapten, de ranking van de uitgeleende boeken in bibliotheken van de Stad Brussel of nog de evolutie van de Brusselse bevolking sinds 1921. Ontwikkelaars zullen vooral geïnteresseerd zijn in de API die het gebruik van de datasets bevordert. Data zijn afkomstig van de Stad Brussel, andere komen van gewestelijke of federale instanties. Alle gegevens worden gepubliceerd met inachtneming van de privacywetgeving (GDPR). Met de oprichting van dit platform, bevestigt de Stad Brussel haar voortrekkersrol in België op het gebied van gemeentelijke Open Data, zoals de steden Gent, Antwerpen en Kortrijk. Deze opendata dynamiek blijft essentieel in het beleidsprogramma 2018-2024 van de Stad Brussel. Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft het belang van Open Data ingezien en heeft in maart 2016 het portaal opendatastore.brussels gelanceerd.

De Stad en haar partners produceren continu gegevens. Het is van belang dat deze filosofie van toegankelijkheid van informatie alsook een echte cultuur van delen en transparantie aanwezig zijn bij de Stad. Elk publiek gegeven zal op het opendataplatform worden gepubliceerd.

De doelstelling is dus het verhogen van het aantal gegevens op het opendataplatform om een grotere transparantie en een leesbaarheid van het overheidsbeleid te garanderen. Om dit te kunnen verwezenlijken, zal de Stad systematisch rekening moeten houden met het Open Data aspect bij het produceren van gegevens. Bepaalde datasets zijn zeer relevant voor de burger, zoals de livestream van de Gemeenteraad. Het overgrote deel van de gegevens wordt handmatig geüpload naar het platform, wat de gegevensupdate verzwaart. De automatisering van de update van de datasets is een belangrijk lopend project dat gericht is op het verbeteren van de kwaliteit van gegevens en een grotere efficiëntie bij het beheer van het platform.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : Digitaal stad ten dienste van iedereen / Begunstigden : de administraties en de burgers
- **Milieu** : /
- **Sociaal**: Openbaarheid, burgerparticipatie, vlotte en gemakkelijke toegang tot openbare gegevens en hun (her)bruikbaarheid / Begunstigden: softwarespecialisten, onderzoekers, journalisten, bedrijven, burgers en administraties
- **Economie**: Potentiële nieuwigheden (bv. : de bedrijven kunnen een toegevoegde waarde geven aan deze gegevens en banen creëren) / Begunstigden: softwarespecialisten, onderzoekers (stedenbouwkundigen, sociologen, enz.), journalisten, bedrijven, burgers en administraties.

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Informaticabegroting van de Stad

Leider en partnerships :

Sturing : Kabinet van de Schepen van informatica, Smart City Coördinatie (Directie Ontwikkeling en Organisatie), BI team van i-City.

Partnership : Departementen van de Stad Brussel, i-City

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
176 datasets online (april 2014)	Stijging van de datasets online	Aantal datasets online
125 datasets online door de Stad Brussel (april 2014)	Stijging van de datasets online door de Stad Brussel	Aantal datasets online door de Stad Brussel
12 producenten (april 2014)	Stijging van de producenten	Aantal producenten
	Stijging van de raadplegingen	Aantal raadplegingen
	Stijging van de downloads	Aantal downloads
	Stijging van het gebruik van API	Gebruik van programming interfaces (API) (statistieken beschikbaar sinds juni 2014)
Niet mogelijk om het hergebruik van de gegevens te evalueren. (april 2014)	Oplijsten van de applicaties die de gegevens hergebruiken	Oprichting van een applicatiepagina om de applicaties gecreëerd met de gegevens van de Stad in kaart te brengen
Geen livestream van de Gemeenteraad (2018)	Livestream van alle Gemeenteraden vanaf 1 juli 2019	% de Conseil Communaux en livestream depuis juillet 2019
Update van de datasets gebeurt manueel (2018)	Verhoging van het aantal geautomatiseerde datasets	% geautomatiseerde datasets
	Verhoging van het aantal geïndustrialiseerde datasets (via de nieuwe IT architectuur)	% geïndustrialiseerde datasets

1.3 Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling

Naast zijn verbintenissen op het gebied van transparantie en informatie wil de Stad haar burgers, haar administratie en de verschillende lokale actoren nog meer sensibiliseren voor de doelstellingen die onder het etiket 'duurzame ontwikkeling' worden samengebracht. De Stad zorgt er ook voor om het hele bestuur te betrekken bij verschillende participatieve processen die in concrete acties uitmonden. Het gaat er niet om de beleidsvorming te delegeren, maar wel om enerzijds gebruik te maken van de knowhow van de verschillende gebruikers om het geplande beleid te verbeteren en anderzijds om de betrokkenheid van de burgers bij de gevoerde projecten te versterken. In het kader van de Agenda 21 gaat het er dus om de methoden van deelname te intensifiëren, de dialoog met de verschillende actoren te versterken en te handelen door de inwoners en gebruikers bij de acties te betrekken. Door verslag uit te brengen over de gemeentelijke verwezenlijkingen en de burgers tot deelname aan te moedigen, wil de Stad mobiliseren rond gemeenschappelijke waarden en projecten.

Actiedomein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling (Participatie Budget)

ACTIE 1.3.1 DIVERSIFICATIE VAN DE PARTICIPATIEWIJZEN

De context, het doeleinde en de actie

Het meerderheidsakkoord 2018 - 2024 benadrukt dat de stad samen met haar burgers wordt gebouwd in een zogenaamde "co-city" dynamiek. Dit bestaat erin dat de Stad wijkraden zal ontwikkelen die "de bevoorrechte partners zullen zijn in een vernieuwende opbouw van de Stad en haar wijken". In dit akkoord is bepaald dat "de eerste wijkraad krijgt alvast een stevig participatiebudget voor de ontwikkeling van burgerprojecten en voor de oriëntatie van prioritaire overheidsinvesteringen".

Deze wens wordt bevestigd in het Participatiehandvest (aangenomen door de gemeenteraad op 21 oktober en openbaar ondertekend op 13 december 2019) en in het bijzonder in de samenwerkingswens van de stad. In actie 1 verbindt de Stad zich ertoe om wijkraden op te richten met een participatief budget.

Tijdens deze actie (uittreksels uit het Participatiehandvest, actie 1) wordt gestreefd naar:

"Geef de wijkraden¹ een substantieel [participatief] budget voor de ontwikkeling van burgerprojecten en voor de oriëntatie van prioritaire overheidsinvesteringen die voortvloeien uit collectief vastgestelde behoeften".

De actie bestaat uit:

1. Het samenvoegen van projecten die beantwoorden aan één of meer specifieke thema's die door de wijkraad zijn voorgesteld om tegemoet te komen aan de behoeften van de burgers,
2. Het samen beheren van een budget van een miljoen euro,
3. Uitvoering van de op het einde van het proces geselecteerde projecten.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:**
 - Meer transparantie in het beheer van de stad, die zich inzet voor een gezamenlijk beheer door middel van een participatief budget in samenspraak met de burgers.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die binnen de omtrek van de wijk wonen.
- **Milieu:**
 - Afhankelijk van de prioriteiten die door de wijkraad worden vastgesteld, om zo een kader te bieden voor deze participatiebudget en de projecten die zullen worden voorgesteld en uiteindelijk worden geselecteerd, moet deze actie kunnen beantwoorden aan de vraag voor duurzame ontwikkeling.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die binnen de omtrek van de wijk wonen.
- **Sociaal:**
 - Versterking van de band tussen de stad en de burger, tussen wijkverenigingen en tussen de wijkbewoners.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die binnen de omtrek van de wijk wonen.
- **Economie:**
 - Afhankelijk van de prioriteiten die door de wijkraad worden vastgesteld, om zo een kader te bieden voor deze participatiebudget en de projecten die zullen worden voorgesteld en uiteindelijk worden geselecteerd, moet deze actie kunnen beantwoorden aan de vraag voor duurzame ontwikkeling.

¹ Deze actie is gekoppeld aan actiefiche 1.3.X betreffende de Wijkkraden.

- Dit mechanisme maakt de ontwikkeling van projecten door de Stad of door burgers mogelijk en vormt een investering voor de wijk.

Begunstigden: de Stad en de inwoners die binnen de omtrek van de wijk wonen

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Opzetten van wijkraden met een budget 1.000.000 euro voor deze participatieve begroting (hetzelfde type mechanisme zal voor elke wijkraad worden ontwikkeld, deze zullen geleidelijk aan worden opgezet². Het proefferrein is Neder-over-Heembeek - Mutsaard).

Leider en partnerships:

Het departement Organisatie (BP) en de samenwerking van andere departementen die zo vroeg mogelijk in het proces moeten betrokken worden om op een efficiënte manier, maar volgens het type van de te ontwikkelen projecten, ondersteuning bieden.

Sturing:

Brussel Participatie.

Fasen van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding <ul style="list-style-type: none"> • Vaststelling van het werkingskader van de afspraak • Uitvoering van een communicatieplan • Voorstel door de wijkraad voor de projectthema's die zouden kunnen worden ontwikkeld. 	12/2019 01/2020 05/2020	02/2020 01/2020 06/2020
Uitvoering <ul style="list-style-type: none"> • Oproep tot het indienen van ideeën om in te spelen op de prioriteiten die projectthema's werden geformuleerd • Verduidelijking door de wijkraad welke ideeën in aanmerking komen • Samenwerking en workshops om ideeën te ontwikkelen tot projecten • Goedkeuring door het College van de projecten die voortvloeien uit de workshops • Online stemming op de goedgekeurde projecten • Openbaar debat en overweging over elk project en besluitvorming i.v.m. de uitgekozen projecten • Goedkeuring door het College van de uitgekozen projecten • Realisatie van projecten 	05/2020 09/2020 10/2020 10/2020 10/2020 10/2020 11/2020 11/2020 11/2020 01/2021	09/2020 09/2020 10/2020 10/2020 10/2020 10/2020 11/2020 11/2020 11/2020 01/2021
Eerste evaluatie	01/2021	02/2021

² Zie actieblad 1.3.X betreffende Wijkkraden.

Evaluatie van de acties:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
<p>Het systeem van de participatieve begroting geldt voor een periode van twee jaar. Een volledig proces wordt dus om de twee jaar opnieuw opgestart. Maar ook in verschillende wijken en dit volgens het ritme van de installatie van de wijkraden</p>	<p>Becijfer het investeringspercentage in de participatieve begrotingen in verhouding tot de totale investering van de stad</p>	<p>Bedrag dat van jaar tot jaar voor de participatieve begroting is vastgelegd in verhouding tot het investeringsbudget van de totale stadsbegroting (uitgedrukt in %)</p>
	<p>Om het momentum op te meten dat wordt gegenereerd door de fase van de oproep tot het indienen van ideeën (ideevorming)</p>	<p>Aantal ingediende ideeën aan het eind van de oproep (dit betreft alle ideeën, niet alleen de ideeën die worden ontwikkeld tot projecten).</p>
	<p>Meet de mate van betrokkenheid.</p>	<p>Er zijn twee indicatoren die kunnen worden gebruikt om de betrokkenheid te meten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De berekening van het gemiddelde van de ingediende projecten in relatie tot het aantal prioriteiten/thema's. 2. De berekening van het gemiddelde aantal burgers dat heeft gestemd in verhouding tot het aantal burgers dat een idee heeft ingediend.
	<p>Het meten van het totale aantal burgers die betrokken zijn bij Participatiebudgetten, om een meetratio van de mobilisatie van burgers vast te stellen</p>	<p>De berekening van deze indicator gebeurt in twee operaties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berekening van een eerste gemiddelde: aantal deelnemers in alle fasen van het proces / aantal inwoners van de wijken die betrokken zijn bij het Participatiebudget. 2. Het in punt 1 verkregen gemiddelde / het aantal in het lopende jaar uitgevoerde participatieve begrotingen.

Actiedomein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
ACTIE 1.3.1 a **DIVERSIFICATIE VAN DE WIJZE VAN PARTICIPATIE IN DE
BUURTRADEN**

Context, doeleinden en de acties

Het meerderheidsakkoord 2018 - 2024 benadrukt dat de stad samen met haar burgers wordt gebouwd in een "co-city" dynamiek. Dit houdt in dat de Stad Wijkraden zal ontwikkelen die "de bevoorrechte partners zullen zijn in de samenwerking tussen de Stad en haar wijken". Deze raden zullen plaatsen zijn voor dialoog, debat en identificatie van de behoeften van de wijk.

Deze wens komt tot uiting in het Participatiehandvest (dat op 21 oktober door de gemeenteraad werd aangenomen en op 13 december 2019 in het openbaar werd ondertekend) met bijzondere aandacht voor de gezamenlijke opbouw van de stad. Er wordt onderstreept dat "een gedecentraliseerde burgerdialoog essentieel is als aanvulling op de meer formele raadplegingsinstrumenten, een dialoog die geworteld is in de nabijheid van de verschillende wijken die de Stad vormen. Het moet fijnmazig worden georganiseerd om de doeltreffendheid van de uitwisselingen, de opvolging van de verzoeken en dus ook het nut ervan te garanderen". Er wordt benadrukt dat "het systeem van de wijkraad het meest geschikte en meest dringende was om op te zetten na de Ontmoeting van de Brusselers".

In deze actie (uittreksels uit het Participatiehandvest, actie 1) wordt gestreefd naar:

- "Geleidelijk aan nieuwe methoden en instrumenten introduceren voor gecentraliseerde en gedecentraliseerde interactie met de burgers en alle belanghebbenden in de wijk",
- Het creëren van ontmoetingsplaatsen in de buurt en een gecentraliseerde plaats voor participatie.

De acties (uittreksels uit het participatiehandvest, actie 1) bestaan uit:

Het organiseren van "wijkraden (...) die deels bestaan uit burgers die door een loting worden gekozen, deels uit afgevaardigden van verenigingen of buurtcomités. In de samenstelling wordt rekening gehouden met de sociale dynamiek van de wijken. »

In 2020 wordt een eerste Wijkraad opgericht die het grondgebied Neder-over-Heembeek - Mutsaard zal bestrijken. Tegen 2024 zullen in totaal acht Raden worden opgericht. Zij zullen geleidelijk aan worden opgezet namelijk twee per jaar, zodat de achtste en laatste in 2024 zal worden opgezet.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:**
 - De dialoog tussen de stad en haar inwoners verbeteren en de behoeften van de wijken van de stad beter in kaart brengen.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die elkaar vinden op het actieterrein van de buurtraad.
- **Milieu:**
 - De dialoog die dit mechanisme mogelijk moet maken, moet het nadenken over deze problematiek in elke wijk stimuleren.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die elkaar vinden op het actieterrein van de wijkraad.
- **Sociaal:**
 - Versterking van de band tussen de stad en de burger, tussen de partners in de wijk, tussen de wijkbewoners en de afweging van de behoeften.
 - Begunstigden: de Stad en de inwoners die elkaar vinden op het actieterrein van de wijkraad.
- **Economie:**
 - De dialoog die dit mechanisme mogelijk moet maken, moet de overwegingen aangaande dit onderwerp in elke wijk stimuleren.

Modern en doeltreffend bestuur

- o Begunstigden: de Stad en de inwoners die elkaar vinden op het actieterrein van de wijkraad.

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Brussel Participatie (BP) met een budget van 6.142 € voor de vergoeding van de wijkraadsleden en met werkingskosten van ongeveer 2.500 € (dit is een prognose voor een wijkraad die vermenigvuldigd zal worden met het aantal raden dat tegen 2024 zal worden opgericht).

Leider en partnerships:

Het departement Organisatie (BP) en de terloopse medewerking van andere departementen, die nodig zijn om expertise te leveren aan het werk van de wijkraad.

Sturing:

Brussel Participatie.

Fasen van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding <ul style="list-style-type: none"> • Concept van de loting, oprichting en installatie van de Raad • Begeleiding van de Raad voor haar in functie treden 	01/2020 03/2020	03/2020 03/2020
Uitvoering <ul style="list-style-type: none"> • Advies en analyse van de situatie in de wijk door de Raad • Ondersteuning en toezicht op de uitvoering van de participatieve begroting (dit mechanisme wordt om de twee jaar door de Raad uitgevoerd)¹. • Voortdurende analyse van de situatie in de wijk, toezicht op de uitvoering van de projecten die in de participatieve begroting zijn opgenomen, mandaat van de Gemeenteraad en "interpellatie" van de Gemeenteraad. 	03/2020 05/2020 01/2021	05/2020 12/2020 12/2021
Eerste evaluatie	01/2021	02/2021

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Er bestaat geen buurtraad. Het zal geleidelijk aan worden opgezet: Jaar 1: 1 sturing Jaar 2: 2 raad	Richt acht wijkraden op tot 2024 en zorg ervoor dat de bereidheid tot een actieve samenwerking tussen deze raden en de gemeenteraad effectief werkt	Aantal geactiveerde Wijkraden
		Gemiddelde aantal aanvragen ² van de wijkraad aan de gemeenteraad / het aantal wijkraden
		Gemiddelde aantal verkregen verzoeken van de Gemeenteraad /

¹ Dit blad is rechtstreeks gekoppeld aan actieblad 1.3.1.

² Onder "verzoek" moet worden verstaan elk verzoek van de ene "instantie" aan de andere, of het nu gaat om een verzoek om informatie, een advies of een verzoek om een specifieke actie te ondernemen.

Modern en doeltreffend bestuur

Jaar 3: 2 raden Jaar 4: 2 raden Jaar 5: 1 raad		College aan de wijkraad / het aantal wijkraden
		Gemiddelde aantal besluiten/aanbevelingen die zijn aangenomen naar aanleiding van verzoeken van de wijkraden / het aantal wijkraden

Actiedomein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
ACTIE 1.3.1 b HET IDENTIFICEREN VAN DE PARTICIPATIEVE PROJECTEN VAN DE STAD

De context, het doeleinde en de actie

Het meerderheidsakkoord 2018 - 2024 geeft aan dat de stad bereid is een expertisecentrum voor participatie te ontwikkelen dat "de systematische organisatie van innovatieve participatieprocessen mogelijk maakt, maar ook ter ondersteuning van alle stadsafdelingen die participatieve processen voor hun projecten willen ontwikkelen".

In haar Participatiehandvest (dat op 21 oktober door de gemeenteraad is goedgekeurd en op 13 december 2019 in het openbaar is ondertekend) geeft zij uiting aan haar visie dat zij "haar overheidsbeleid wil verbeteren door een beroep te doen op de burgers en hun deskundigheid". Zij wil "in het licht van de huidige maatschappelijke uitdagingen (...) gezamenlijk de manieren bepalen om hierop te reageren [door een structurele, georganiseerde participatie in het middelpunt van haar beleid te plaatsen]".

Meer concreet verbindt zij zich ertoe om in haar participatiebeleid drie assen te ontwikkelen. De as "co-constructie van de stad" geeft aan dat zij "geleidelijk aan nieuwe methoden en instrumenten wil invoeren voor gecentraliseerde en gedecentraliseerde interactie met de burgers en alle belanghebbenden in de wijken". Deze verklaring betreft zowel de verbetering van de voorlichting aan de burgers om de transparantie van hun optreden te vergroten als de versterking van de administratie om de uitvoering van de participatieprocessen te verbeteren. Om dit engagement te realiseren lijkt het noodzakelijk om vooraf een systematische en globale analyse te maken van wat de stad doet, d.w.z. om de participatieve projecten die ze uitvoert beter in kaart te brengen.

Met deze actie van het identificeren van participatieve projecten willen we:

- Kapitaliseer en deel de ervaringen, kennis en vaardigheden die in de stad zijn opgedaan,
- Versterken van de deelname binnen de verschillende afdelingen.

De actie bestaat uit:

- Het verzamelen van maatregelen over participatieve processen die binnen de Stad worden uitgevoerd,
- Een overzicht opstellen van de aanpak van de participatie,
- Ontwikkeling van een instrument voor participatieanalyse en versterking van de inspanningen van de stad.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:**
 - Bijdragen aan de co-constructie van de Stad tussen de overheid en de burgers. Een algemeen beeld geven van de participatie-inspanningen om ze te versterken, ze beter te verwoorden en deze dynamiek beter te beheren.
 - Begunstigden: de Stad en haar inwoners.
- **Milieu:**
 - Begunstigden:
- **Sociaal:**
 - Begunstigden:
- **Economie:**
 - Begunstigden:

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Brussel Participatie (BP): gewone exploitatiekosten van de dienst.

Leider en partnerships:

Het departement Organisatie (BP). In eerste instantie zal Brussel Participatie zich concentreren op de aanvragen die de dienst ontvangt en uitvoert. Op middellange termijn is het de bedoeling om alle systemen die door alle diensten zijn opgezet, op te nemen.

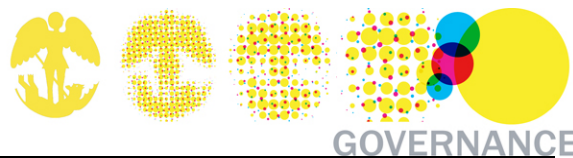
Sturing:

Brussel Participatie.

Fasen van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding <ul style="list-style-type: none"> Binnen BP een overzicht en een kalender van de feitelijke verzoeken en begeleidingen opstellen. Bepaal wie binnen BP verantwoordelijk is voor het bijhouden van de verzoeken en antwoorden van BP aan andere afdelingen. BP probeert haar procesmeting uit te breiden naar andere afdelingen: afdelingen binnen de organisatieafdeling (Solidariteit, duurzame ontwikkeling, Smartcity, gelijke kansen, Brussels Council for Cultural Diversity), afdeling stedenbouw (wijkcontracten, mobiliteit, etc.), afdeling cultuur, sport en jeugd, afdeling wegen). 	01/2020 01/2020 02/2020	01/2020 01/2020 12/2020
Uitvoering <ul style="list-style-type: none"> Het nemen van regelmatige metingen Het creëren van een begeleidend formulier Het creëren van een Toolbox Anmaken van een intranetpagina 	01/2020	12/2020
Eerste evaluatie	01/2021	(Doelstelling om deze maatregel te handhaven)

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen systematische meting van het aantal door de Stad ontwikkelde processen.	Metten van de dynamiek van de participatie vanuit Brussel Participatie	Aantal projecten of binnen de Stad die gebruik hebben gemaakt van de steun van Brussel Deelname
	Metten van participatieve processen gedefinieerd op basis van een minimale duur van een proces	Aantal processen die meer dan 3 maanden duren en die in de loop van het jaar zijn uitgevoerd
	Metten van het totale aantal interactiemomenten in alle processen	Aantal "burgerontmoetingen" (momenten van effectieve interactie met burgers in het algemeen) die in de loop van het jaar plaatsvonden

	Meten van de gemiddelde effectieve deelname per evenement binnen een proces	Aantal burgers dat heeft deelgenomen aan de verschillende activiteiten die voor het proces zijn ontwikkeld / aantal "burgerbijeenkomsten".
--	---	--

Actiedomein:
ACTIE 1.3.1 c

Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
**STREVEN NAAR EEN ZO GROOT MOGELIJKE REPRESENTATIVITEIT OM
SAMEN PROJECTEN UIT TE VOEREN**

De context, het doeleinde en de actie

In het meerderheidsakkoord 2018 - 2024 wordt benadrukt dat "bij de ontwikkeling van participatiemiddelen (...) permanente aandacht zal worden besteed aan de kwestie van de politieke inclusie van de burgers die het verst van het openbare leven af staan".

In haar Participatiehandvest (aangenomen door de gemeenteraad op 21 oktober en openbaar ondertekend op 13 december 2019) geeft de Stad uiting aan haar visie om "haar overheidsbeleid te willen verbeteren door een beroep te doen op de burgers en hun deskundigheid". Zij wil, "in het licht van de huidige maatschappelijke uitdagingen, (...) gezamenlijk wijzen bepalen om hierop te reageren [door een structurele, georganiseerde participatie in het middelpunt van haar beleid te plaatsen]".

In de tweede as "het betrekken van de burgers" van het Handvest bevestigt de Stad dat "de samen opgebouwde stad noodzakelijkerwijs een grotere betrokkenheid van de burgers bij de projecten die de Stad uitvoert met zich meebrengt, "en dat "het natuurlijk fundamenteel is dat deze participatieve processen een maximaal aantal Brusselaars bereiken. Er moet worden gestreefd naar een zo breed mogelijke representativiteit". Daarom verbindt het handvest er zich toe om:

"te streven naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van de burger om de projecten mee te kunnen opbouwen",

- Het ontwikkelen van een participatiecultuur binnen de administratie.
- Om deze participatieve wens concreet gestalte te geven, zal een meer gedetailleerde en systematische analyse worden uitgewerkt. Om, met het oog op het samenwerken, de betrokkenheid en de representativiteit te maximaliseren moet op lange termijn ondersteuning aangeboden worden.

Deze acties streven naar:

- De administratie een werkinstrument aanreiken om overzicht te krijgen op de inspanningen die worden geleverd om de burgers zo veel mogelijk bij het participatief proces te betrekken,
- Het verstrekken van onderwijs en kennis om de mobiliserende capaciteiten van om burgers te versterken.

De actie bestaat uit:

- Het verzamelen van gegevens aangaande op het publiek dat door middel van participatieve processen actief is geworden,
- Een globale visie op deze gegevens om een divers publiek te mobiliseren.
- Een instrument ontwikkelen om de mobilisatie van de burgers te analyseren en de inspanningen van de stad te versterken.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:**
 - Bijdragen aan de ondersteuning en ontwikkeling bij inspanningen om burgers te mobiliseren door te streven naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging om projecten samen uit te voeren.
 - Begunstigden: de Stad en haar inwoners.
- **Milieu:**
 - Begunstigden:
- **Sociaal:**
 - De band tussen de stad en haar burgers versterken en burgers laten bijdragen tot de verbetering van de projecten die door de stad worden uitgevoerd.

- Begunstigden: de Stad en haar inwoners.
- **Economie:**
 - Begunstigden:

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Brussel Participatie (BP): gewone onkosten van de dienst.

Leider en partnerships:

Het departement Organisatie (BP). In eerste instantie zal Brussel Participatie zich richten op de werking van het departement, op middellange termijn is het de bedoeling om de werkingsystemen die door andere diensten zijn opgezet, over te nemen.

Sturing:

Brussel Participatie.

Fasen van het project	Start	Voltooiing
Voorbereiding <ul style="list-style-type: none"> • Binnen BP een bestand en kalender van de te gebruiken mobilisatie/communicatiekanalen opstellen • Benoem een persoon binnen BP aan die verantwoordelijk is voor het bijhouden van de vragen en antwoorden van BP aan andere diensten. • BP probeert haar werking uit te breiden naar andere afdelingen binnen het Departement Organisatie (Solidariteit, Duurzame ontwikkeling, Smartcity, Gelijke kansen, Brussels Council for Cultural Diversity), Departement Stedenbouw (Wijkcontracten, mobiliteit, enz.), Departement Cultuur, sport en jeugd, Departement Wegeniswerken. 	01/2020 01/2020 02/2020	01/2020 01/2020 12/2020
Uitvoering <ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig bijwerken van het bestand van de gebruikte mobilisatie-/communicatiekanalen. • Het creëren van een begeleidend formulier • Het creëren van een Toolbox 	01/2020	12/2020
Eerste evaluatie	01/2021	(Doelstelling om deze maatregel te handhaven)

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen systematische meting van de mobilisatie-inspanningen om het deelnemende publiek te diversifiëren werd ontwikkeld door de Stad	Meet de mobilisatie-inspanning aan de hand van het aantal kanalen	Berekening van het gemiddelde aantal gebruikte kanalen per campagne
	Meet het totale aantal acties dat voor een specifiek publiek is uitgevoerd	Som van het aantal stappen dat is ondernomen in de richting van een specifiek publiek
	Het meten van het totale aantal gemobiliseerde burgers op alle participatieve processen	Het berekenen van het gemiddelde aantal gemobiliseerde burgers ten opzichte van de ontwikkelde middelen.

	via de voor deze mobilisatie opgezette middelen	Berekening van het aantal gemobiliseerde burgers / het aantal middelen dat wordt ingezet om hen te mobiliseren (gebruikte communicatiekanalen)
	Meet de werkelijke tijd die op het terrein wordt doorgebracht, berekend in "werkdagen"	Gemiddeld aantal dagen op het terrein / aantal gemobiliseerde burgers

Actieterrein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
ACTIE 1.3. 2 INTERACTIE VOEREN MET DE HUURDERS VAN GRONDREGIE

De context, het einddoel en de actie:

De Grondregie heeft de opdracht om op te treden als de partner van de Brusselaars op het gebied van huisvesting. Hiervoor moeten hoogwaardige woningen op de markt worden gebracht die betaalbaar en toegankelijk zijn voor verschillende maatschappelijke klassen. Het is ook van belang om een zo breed mogelijk publiciteitsbeleid te voeren voor het woningaanbod, zodat iedereen op de hoogte is van wat er op de markt verkrijgbaar is. In dat opzicht is het van essentieel belang om aan de kandidaat-huurders zo compleet mogelijke informatie te verschaffen over de huurvoorwaarden van een goed. Die informatiewerkzaamheden werden in september 2007 opgestart met de goedkeuring van een verordening die de procedures vastlegt die moeten worden gerespecteerd bij de toekenning van woningen van de Grondregie. In eerste instantie was het van belang om de nodige transparantie te garanderen door de openbare verspreiding van duidelijke regels op basis van objectieve criteria. De publicatie van de brochure *Gids van de kandidaat-huurder* in 2009 past in deze aanpak. Wat de bekendmaking van de beschikbare huurwoningen betreft, worden momenteel drie kanalen gebruikt: wekelijkse lijsten en affiches in het huurkantoor, affiches over het goed en een rubriek woningen op de website van de Stad. In de loop van 2010 zal de zoektool op de website van de Stad grondig worden herzien, zodat het aanbod overzichtelijker wordt voor de surfer en zodat aan de hand van verschillende parameters zoekopdrachten kunnen worden uitgevoerd (keuze van de wijk, postcode, aantal kamers, het al of niet aanwezig zijn van een lift). De uiteindelijke bedoeling hiervan is om de woningen sneller te laten bewonen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** transparantie van de procedures en betere toegang tot de informatie / Begunstigden: de kandidaat-huurders

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Bestelling en ontwikkeling van software voor de informaticatool

Sturing en partnerships:

Het Departement Handel en de Grondregie van de Stadseigendommen in samenwerking met het Centrum voor Informaticabeheer voor Lokale Besturen (GIAL) voor de uitvoering van het informaticaluik

Voorziene kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Doorlopend	2007	-

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Gekozen indicatoren	Evaluatieperiode
0 bezoeken aan de website van de Grondregie	Toename van het aantal bezoeken door de zoekopdrachten op het internet te maximaliseren	Aantal bezoeken via de zoektool	Januari

Actieterrein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling

ACTIE 1.3.3 SENSIBILISEREN EN OPLEIDEN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING EN VOOR BIODIVERSITEIT

De context, het einddoel en de actie:

Om onze wijze van ontwikkeling te herzien is er nood aan een gestructureerde mobilisatie, zowel op globaal als op lokaal vlak, zowel collectief als individueel. Elk echelon van de samenleving heeft op zijn niveau een rol te spelen. Duurzame ontwikkeling veronderstelt de betrokkenheid van alle actoren: de overheid, de ondernemingen in de ruime betekenis en het individu in zijn dagelijks gedrag.

Anderzijds hebben het maatschappelijk middenveld, de inwoners, de handelaars en de bedrijven een kapitale rol te spelen, op even doorslaggevende wijze, in de positieve evolutie van ons productie-, consumptie- en herverdelingsmodel. Alle, zelfs individuele activiteiten hebben tastbare gevolgen en alleen de vermenigvuldiging en de som van de geïsoleerde acties kunnen betekenisvolle resultaten opleveren.

De gemeenten, die dicht bij de burgers staan, hebben een specifieke rol te spelen in de betrokkenheid van de maatschappij. Daarom wil de Stad haar burgers, haar administratie en de verschillende lokale actoren nog meer sensibiliseren voor de doelstellingen die onder het etiket 'duurzame ontwikkeling' worden samengebracht.

- **Action 1.3.3.a** :Beambten van de stad voor duurzame ontwikkeling sensibiliseren en opleiden
- **Action 1.3.3.b** : Het publiek sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling en voor biodiversiteit
- **Action 1.3.3.c** : Handelaars sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling binnen de administratie - meer betrokkenheid van het personeel bij kwesties die met duurzame ontwikkeling verband houden - positieve impact op de andere pijlers zoals milieu, maatschappij en economie / Begunstigden: de beambten van de Stad
- **Milieu:** informatie en sensibilisering van de inwoners voor milieuthema's - bevordering van duurzaam gedrag en duurzame investeringen / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** realisatie van financiële besparingen door milieuvriendelijk gedrag / Begunstigden: de inwoners en de handelaars
- **Sociaal:** uitwisselingen tussen de inwoners en de administratie / Begunstigden: de Stad en haar inwoners

Actiedomein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
**ACTIE 1.3.3 a PERSONEELSLEDEN VAN DE STAD INFORMEREN EN OPLEIDEN
OVER DUURZAME ONTWIKKELING**

De context, het doeleinde en de actie

Als openbaar bestuur speelt de Stad een morele rol op het vlak van maatschappelijke bewustmaking. Door het personeel (+/- 3800 personen) te informeren en te sensibiliseren kunnen individuele gedragingen evolueren en kunnen tendensen, richtlijnen of dienstnota's gemakkelijker aanvaard worden. Twee OE's vervullen op dit vlak een sleutelfunctie: de OE Interne Communicatie en de OE Vorming.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** Verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling binnen de administratie - meer betrokkenheid van het personeel bij kwesties die met duurzame ontwikkeling verband houden / Begunstigden: de beambten van de Stad en de gemeenschap
- **Milieu:** Men beoogt minder gebruik van de natuurlijke rijkdommen, waardoor de impact op het milieu kleiner is. / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** Als personeelsleden zich meer bewust zijn van duurzaamheid brengt dit automatisch een kostenbesparing met zich mee: lichten worden gedoofd, PC's uitgedaan, minder geprint, meer rectoverso prints, kranen worden toege draaid,... / Begunstigden: de Stad Brussel en haar inwoners

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Financiële: Eigen middelen

Menselijke: De OE Vorming (Departement HR) bestaat uit 8 personen, de OE Interne Communicatie (Departement HR) bestaat uit 3 personen

Leider en partnerships:

Leider: De OE's Vorming en Interne Communicatie (Departement HR)

Partners: Medewerkers OE Milieuraadgeving – lesgevers van externe organisaties – dienst mobiliteit – de OE Externe Communicatie (Departement Organisatie) – GSOB – SoBru vzw

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Geen onderscheid tussen de verschillende communicatiekanalen voor de inventarisering van publicaties die duurzame ontwikkeling promoten.	Publicaties maken met goede praktijken en andere DO-informatie op het intranet van de stad. Te minste 4 publicaties (fysiek of digitaal) per jaar die duurzame ontwikkeling promoten via het kanaal van de interne communicatie, namelijk minimum 12 in totaal	TOTAAL aantal publicaties die duurzame ontwikkeling promoten op het intranet tijdens een jaar (januari>december)
Bij het zoeken naar en onderhandelen over SoBru-voordelen wordt niet noodzakelijk rekening gehouden met criteria rond duurzaamheid	Jaarlijks 2 duurzame voordelen toevoegen aan de brochure met SoBru-voordelen, gebaseerd op volgende criteria: <ul style="list-style-type: none"> - Erkende eco-labels - Handelszaken en restaurants met de erkenning Good Food van Leefmilieu Brussel - Handelszaken en restaurants die criteria als "bulkgoederen" en zerowaste hanteren 	Aantal duurzame voordelen in de voordeelbrochure van SoBru toegevoegd worden
Het aantal keren dat de pagina DO geraadpleegd werd, is nog niet bijgehouden.	Het aantal keren dat de intranetpagina DO geraadpleegd wordt verhogen.	Aantal keren dat de intranetpagina DO geraadpleegd werd

Actiedomein:
ACTIE1.3.3 b

Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
HET PUBLIEK SENSIBILISEREN VOOR KLIMATOLOGISCHE UITDAGINGEN

De context, het doeleinde en de actie

Klimatologische uitdagingen zijn een prioriteit voor onze moderne samenleving. Het is daarom noodzakelijk om burgers bewust te maken van de verschillende kwesties die hiermee verband houden, om hen aan te moedigen gedragingen aan te nemen die de uitstoot van broeikasgassen verminderen en hun ecologische voetafdruk verkleinen.

De ambitie is om van elke burger een actor in de ecologische transitie te maken die zich steeds meer bewust wordt van de gevolgen van zijn gedrag op het milieu en dat hij dientengevolge kan handelen.

Daarvoor wil de Stad "Do It Yourself" activiteiten (eco-didactische workshops organiseren) op verschillende thema's (afval, voeding, energie...).

Bravvo vzw, preventiedienst van de Stad, sensibiliseert het publiek van haar structuren ook over klimatologische uitdagingen. De dienst Jeugd en Burgerschap groepeerd meer bepaald 6 jeugdcentra (12-18 jaar), 2 gemeenschapscentra (uiteenlopend publiek) en straatopvoeders. Elk van deze diensten richt zich in de eerste plaats tot het publiek van de stadswijk waarin hij gevestigd is. Via uiteenlopende thema's (internationale solidariteit, mobiliteit, biodiversiteit...) worden er reeds regelmatig sensibiliseringsprojecten voor klimatologische uitdagingen voorgesteld aan het publiek. De dienst Jeugd en Burgerschap wil het denkproces over klimatologische uitdagingen met de verschillende teams als één van zijn prioriteiten behouden.

Daarom is duurzame ontwikkeling sinds enkele jaren opgenomen in het strategisch plan van deze dienst. Hiermee wil hij klimatologische uitdagingen progressief een plaats geven in het dagelijks beheer en de pedagogie van elk team (projecten en collectieve activiteiten).

Het strategisch plan van deze dienst voorziet meer bepaald:

- de invoering van tools die de teams moeten helpen om hun actieplannen meer toe te spitsen op duurzaamheid;
- de opleiding van de teams;
- alsook een uitvoerings- en evaluatieperiode.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Milieu:** informatie en bewustwording van de inwoners over de kwestie van klimaatverandering - bevordering van gedrag en investeringen die de CO₂-uitstoot verminderen/ Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** uitwisselingen tussen de inwoners en de administratie / Begunstigden: de Stad en haar inwoners
- **Economie:** realisatie van financiële besparingen door milieuvriendelijk gedrag / Begunstigden: de inwoners

Uitvoering van de actie

Middelen:

Begroting van de OE Milieuraadgeving, kennis en ervaring van de externe betrokken partijen, subsidies aan instellingen ten dienste van gezinnen

Begroting van de dienst Jeugd en Burgerschap (Bravvo vzw)

Leider en partnerships:

Het Departement Stedenbouw (OE Milieuraadgeving) in samenwerking met de externe betrokken partijen.

Bravvo vzw (de coördinatie van de dienst sociale en burgerlijke preventie) in partnerschap met een externe interveniënt (bv.: GoodPlanet vzw, Stichting voor Toekomstige Generaties).

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
"Do It Yourself" activiteiten (eco-didactische workshops) ontwikkelen	Minstens 10 "Do It Yourself" activiteiten per jaar over verschillende thema's organiseren	Aantal georganiseerde "Do It Yourself" activiteiten per jaar
	Het aantal "Do It Yourself" activiteiten (eco-didactische workshops) behouden of verhogen	Jaarlijks aantal deelnemers aan "Do It Yourself" activiteiten (eco-didactische workshops)
	Tenminste 80% gemiddeld deelnamepercentage aan de "Do It Yourself" activiteiten bereiken (aantal deelnemers/aantal verwachte personen)	Gemiddelde deelnamepercentage aan de "Do It Yourself" activiteiten
De wens om de nadruk te leggen op klimatologische uitdagingen in de pedagogie en het beheer van de dienst Jeugd en Burgerschap van Bravvo	Klimatologische uitdagingen integreren in het vormingsplan van de teams	Aantal vormingen klimatologische uitdagingen
	De sensibilisering van het publiek voor klimatologische uitdagingen via de programmering van onze teams nastreven	Aantal sensibiliseringsprojecten voor klimatologische uitdagingen

Actieterrein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling

ACTIE 1.3.3 c HANDELAARS SENSIBILISEREN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

De context, het einddoel en de actie:

De Stad is een vertrouwde partner van de handelaars, de verenigingen van handelaars en de vzw Atrium, met wie ze een constante dialoog onderhoudt. Atrium, dat in 2005 op initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd opgericht, staat in het kader van zijn opdracht om handelswijken nieuw leven in te blazen, rechtstreeks in contact met de handelaars. De Stad ondersteunt op een actieve manier de acties van de twee plaatselijke antennes van Atrium die zich op haar grondgebied bevinden (Brussel Centrum en Bockstael). Die ondersteuning neemt niet alleen de vorm aan van oriëntatie van en hulp aan de handelaars in hun methodes, maar ook van een sensibilisering voor de verschillende aspecten van duurzame ontwikkeling. Op dat vlak maken de acties van Atrium de handelaars attent op duurzame commerciële praktijken: stabiele werkgelegenheid, gezelligheid, doeltreffend beheer van het voortgebracht afval (en dan voornamelijk van de verpakkingen), advies voor een rationeler energieverbruik, gebruik van duurzame materialen, lager verbruik voor verwarming, gebruik van spaarlampen, enz. In 2008 en 2009 werden verschillende acties gevoerd voor het gebruik van herbruikbare zakken door de handelaars. Eveneens in 2008 werd een gids voor netheid gepubliceerd voor de handelaar. Sinds 2009 adviseert Atrium de handelaars op basis van het informaticaprogramma 'Ecotips' over het energieverbruik in kantoren en handelszaken. De Stad nodigt de handelaars ook met aandrang uit om hun kerstverlichting van led-lampen te voorzien.

Daarnaast sensibiliseert het Departement Stedenbouw sinds de vankrachtwording van de *Gemeentelijke Stedenbouwkundige Verordening voor de Zone van de Grote Markt* de handelaars binnen de UNESCO-perimeter bij hun plannen om hun commerciële ruimte om te bouwen. De sensibiliseringsbrochure voor de Verordening bevat ook een rubriek over duurzame handelszaken, waar de handelaars worden aangemoedigd om bepaalde praktijken toe te passen. Zo worden ze geadviseerd om voorrang te geven aan duurzame materialen, een groen dak aan te leggen, energie te besparen, enz. Er werd ook een UNESCO-beheerder aangesteld. Die moet onder meer die acties coördineren en de rol van tussenpersoon vervullen tussen de verschillende diensten van de Stad, de handelaars en de inwoners van de UNESCO-perimeter.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** energiebesparing - gebruik van duurzame materialen - vermindering van de afvalberg / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** verlaging van de energiekosten - uitbreiding klantenbestand / Begunstigden: de handelaars
- **Sociaal:** duurzaam commercieel gedrag (onthaal, gezelligheid) - ethisch beheer van de arbeidsrelaties / Begunstigden: de klanten en de werknemers
- **Governance:** partnership tussen verschillende structuren - transparantie van de acties die door de Stad worden ondersteund / Begunstigden: de handelaars

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Subsidies van de Stad aan de vzw Atrium en de verenigingen van handelaars - human resources van de Stad die ter beschikking van de vzw Atrium worden gesteld - interne (Handel, AOS/UNESCO) en externe knowhow voor de sensibilisering

Sturing en partnerships:

Het Departement Handel en de Grondregie van de Stadseigendommen (Cel Handel) en het Departement Stedenbouw (Afvaardiging voor de ontwikkeling van de Stad) in partnership met de vzw Atrium, de handelaars en de verenigingen die hen vertegenwoordigen

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
17 gesubsidieerde handelsverenigingen in 2011 voor het gebruik van spaar- of led-lampen	Opvoering van de promotie van het gebruik van spaar- of led-lampen	Aantal verenigingen van handelaars die door de Stad worden gesubsidieerd voor het gebruik van spaar- of led-lampen

Actieterrein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
ACTIE 1.3.4 LOKALE INITIATIEVEN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING STEUNEN

De context, het doeleinde en de actie

In het kader van die Agenda 21 lanceerde de Stad in 2011 voor het eerst een projectoproep voor lokale initiatieven rond duurzame ontwikkeling. Het College van Burgemeester en Schepenen trekt een jaarlijks budget uit van 24.500 euro aan subsidies om lokale initiatieven rond duurzame ontwikkeling in de Stad Brussel aan te moedigen. In 2019 wordt dit budget verhoogd tot € 100.000.

Het doel van die oproep was om rekening te houden met de ecologische uitdagingen waar onze planeet mee te maken krijgt, door de burgers te mobiliseren en een andere manier van leven en ontwikkeling te bevorderen.

De projectoproep werd voornamelijk gericht naar inwoners, verenigingen (wijken, handelaars) en scholen. De projecten moeten binnen een of meerdere van de volgende domeinen vallen: sensibilisering rond duurzame ontwikkeling, biodiversiteit en groene ruimten, water, energie, afval beperken en beter recycleren, duurzame voeding en consumptie, sociale integratie, toegang tot cultuur en kennis, leefomgeving, tewerkstelling en economische ontwikkeling, sociale economie.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** werking die de inbreng van de bevolking bevordert en microprojecten aanmoedigt - transparantie van de selectie door een externe jury - versterking van de Lokale Agenda 21 / Begunstigden: de gemeenschap
- **Milieu:** rekening houden met het ecologische luik bij projecten van laureaten / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** rekening houden met het sociale luik bij projecten van laureaten / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** rekening houden met het economische luik bij projecten van laureaten / Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Jaarlijks budget voor subsidies - human resources van de Stad om de kandidaten te begeleiden, de dossiers administratief te ondersteunen en de opvolging en evaluatie - externe middelen voor de jury

Leider en partnerships : de Coördinatie van de Lokale Agenda 21

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
18 kandidaturen ingediend voor projectoproep 2011	Stijging van lokale zichtbaarheid en belangstelling voor projectoproep	Aantal ingediende kandidaturen voor projectoproep 'lokale initiatieven voor duurzame ontwikkeling'
Budget van 18.000 euro toegekend aan verschillende initiatieven (2011)	Stabilisatie of stijging jaarlijks budget van de Stad	Jaarlijks budget toegekend door de Stad aan 'lokale initiatieven voor duurzame ontwikkeling'
Te veel geselecteerde projecten worden niet zoals voorzien verwezenlijkt	90% van de prijswinnaars heeft het voorziene project verwezenlijkt	Percentage prijswinnaars die het voorziene project hebben verwezenlijkt
17% van de kandidaten bestaat uit feitelijke verenigingen of vzw's van minder dan 1 jaar oud (2018)	Binnen 5 jaar (2023) ervoor zorgen dat 50% van de voorstellen ingediend wordt door feitelijke verenigingen	% van de projecten wordt ingediend door feitelijke verenigingen

Actieterrein: Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling

ACTIE 1.3.5 NIEUWE OCMW-MEDEWERKERS INFORMEREN OVER DUURZAME ONTWIKKELINGEN EN HUN PARTICIPATIE HIERIN STIMULEREN

De actie, de doelstellingen en de context:

Binnen de activiteiten en de dagelijkse doelstellingen in het kader van Agenda 21 zijn bepaalde tendensen waar te nemen:

- De kennis van OCMW-medewerkers rond Agenda 21 en de politiek van duurzame ontwikkeling (DO) ligt erg laag.
- De kennis van de doelstellingen van Agenda 21 ligt laag.
- De integratie van de concepten rond duurzame ontwikkeling in de werkomgeving van het OCMW moet verder ontwikkeld worden,
- De werkhouding (of houding t.o.v. « De Stad ») die rekening houdt met de dimensie van DO kan versterkt worden.
- Binnen de diensten kan DO aan hiërarchische belangrijkheid winnen bij het bepalen van de doelstellingen.
- De tijd die binnen de doelstellingen voorzien wordt rond de thema's van DO kan vergroot worden.
- Er kunnen wijzigingen ingevoerd worden in de professionele aanpak van de beambten.

Het stagerapport (2012) van Astrid Moreau voor haar Master in de Sociologie aan de ULB – Faculteit sociale en politieke wetenschappen, getiteld « Studie van de uitvoering van Agenda 21 van de Stad Brussel en het OCMW van Brussel », bevestigt en ontwikkelt verder bepaalde aspecten van bovenstaande bevindingen, en toont een zekere terughoudendheid aan om acties in het kader van Agenda 21 uit te voeren uit schrik voor verandering. (Haar rapport onderlijnt ook « de indrukwekkende organisatie van de administratie en het belang van de opsplitsing van taken »).

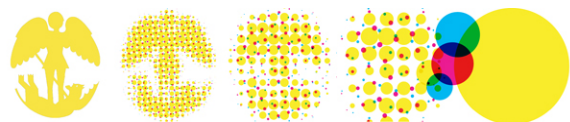
Het lijkt ons dan ook goed om binnen de organisatie van de instelling op meer structurele en formele manier bewustzijn te wekken rond de uitdagingen van Agenda 21, net zoals dat gebeurt rond veiligheid, welzijn, werkorganisatie en werkregels. Bovendien kan een vroege kennismaking met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling ervoor zorgen dat de « gesensibiliseerde » beambten hun vastliggende gewoonten aanpassen en van de weeromstuit de aanzet geven tot een dynamiek van verandering binnen de departementen.

Vanuit deze bevindingen, stelde het OCMW zich als doel om nieuwe medewerkers te informeren rond de dynamiek inzake DO, nieuwe initiatieven in dit verband te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren.

Hiervoor werd een luik rond DO geïntegreerd in de algemene infosessie die elke nieuwe medewerker krijgt van bij zijn aanwerving en die een maal per maand doorgaat.

Voor de algemene informatieverspreiding, en in het bijzonder om de concreet gevoerde acties binnen het OCMW voor te stellen (afvalsortering, Verantwoord energieverbruik, ...) zijn diverse communicatiemiddelen uitgewerkt, waaronder een video van 6 minuten die ook de belangrijkste projecten van het OCMW rond DO toont. Daarnaast zal elk nieuw personeelslid welkom-kit ontvangen.

Modern en doeltreffend bestuur

Die kit bestaat uit: een thermometer, een stekkerdoos, een drinkbus, een brochure die uitleg geeft over de structuur van Agenda 21 en een mandje met biologisch geteeld fruit. Dit fruit komt van de sociale onderneming 'bioboerderij Den Diepen Boomgaard' in Grimbergen, dat ook een socioprofessioneel inschakelingsproject heeft.

De relevantie van « duurzame ontwikkeling » binnen de actie:

- **Milieu:** voorstelling van de concreet aanbevolen acties binnen het OCMW (verantwoord energiegebruik, verantwoord gebruik van hulpbronnen, mobiliteit, ...) die de impact op het milieu minimaliseren – stimuleren van duurzame ontwikkeling door het integreren van milieucriteria bij de aankoop van materiaal (zakjes, glazen, kannen, fruit, ...).
Begunstigden: personeelsleden van het OCMW
- **Economisch:** stimuleren van de lokale economie (communicatiebedrijven, departementen en diensten van het OCMW, ...)
- **Sociaal:** beroep doen op interne voorzieningen voor socioprofessionele inschakeling (SPI) voor het realiseren van promotiemiddelen (RecréArt, reprografie)
Begunstigden: rechthebbenden van het OCMW – de personeelsleden van het OCMW betrekken bij een brede maatschappijvisie in hun beroepsomgeving
- **Bestuur:** verspreiden van en cultuur van duurzame ontwikkeling binnen het OCMW – vergroten van de betrokkenheid van het personeel bij kwesties in verband met duurzame ontwikkeling – zorgen voor een positieve impact op de andere pijlers, nl.: Milieu, Sociaal en Economisch.
Begunstigden: personeelsleden van het OCMW

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Subsidie in 2015 via de projectoproep van Agenda 21 voor de uitwerking van de elementen van de welkom-kit en voor de video – interne human resources (Coördinatie en Stuurgroep van Agenda 21; Departement Communicatie en Organisatie (DCO); Departement van het Personeel; Departement Vorming; Atelier RecréArt; de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (IDPB), de Reprografie-afdeling).

Leiding en partnerships:

De Coördinatie van Agenda 21 in samenwerking met het Departement Communicatie en Organisatie (DCO), het Departement van het Personeel, het Departement Vorming, Atelier RecréArt (SPI), de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming (IDPB), de Reprografie-afdeling en externe partners (realisatie video, ...)

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Weerhouden indicatoren
Geen infosessie rond duurzame ontwikkeling voor nieuwe personeelsleden	Integreren van een module rond duurzame ontwikkeling in de algemene infosessie voor nieuwe OCMW-medewerkers	Aantal nieuwe medewerkers die deelnamen aan de infosessie

Ontbreken van een welkom-kit (DO)	Elke aanbevolen actie rond duurzame ontwikkeling moet vertegenwoordigd zijn in de welkom-kit (bv: de drinkbus met beker moet nieuwe medewerkers aansporen om kraantjeswater te drinken)	Aantal voorwerpen in de welkom-kit
-----------------------------------	---	------------------------------------

Actiedomein : Deelnemen aan en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling
ACTIE 1.3.6 Bevordering van uitwisseling en samenwerking via het digitale platform

De context, het doeleinde en de actie

Digitale technologieën revolutioneren onze relatie met de wereld alsook onze interindividuele relaties. De publieke instanties zijn genoodzaakt om te evolueren en zich aan te passen aan deze veranderende omgeving. In deze context heeft de Stad Brussel haar platform voor uitwisseling en digitale samenwerking gelanceerd in april 2017 om de burgers te raadplegen over projecten of projectideeën. Dit uitwisselingsplatform opent een nieuwe deur om rekening te houden met de verwachtingen van de burgers in en kadert binnen de digitale evolutie van de stad en benadrukt het beleid van de stad om een digitale stad te zijn voor iedereen.

Via dit platform worden burgers gevraagd bij te dragen aan een project of een projectoproep; de Stad opent hiervoor ruimtes voor voorstellen, voor dialoog en polls en verzamelt reacties om de ideeën te verrijken, te verduidelijken of te oriënteren in een "bottom-up" dynamiek.

Door het ontwikkelen van een digitaal platform voor uitwisseling en samenwerking wil de stad haar doelpubliek verruimen, haar dagelijkse werking versterken en verruimen, alsook het vertrouwen van de bewoners te verhogen. Elke bewoner kan op elk moment vlot deelnemen via internet, tablet of smartphone. Men kan ook beperkt deelnemen door het plaatsen van een advies, een stem of het voorstellen van een idee. Men kan ook actiever deelnemen via ccreatie of via het indienen van eigen projecten.

Het doel is om deze dynamische uitwisseling tussen de Stad en haar bewoners te bevorderen door middel van een tool op het internet. Om dit te doen, zal de Stad het platform moeten animeren en zal het projecten van participatieve aard publiceren om feedback en uitwisseling met de burgers te stimuleren. De Stad zal beginnen met de implementatie van pilootprojecten in 2017. Het doel is dat uiteindelijk alle departementen en diensten van de Stad gebruik kunnen maken van deze tool om hun participatieve projecten te ondersteunen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : transparantie, burgerparticipatie/ Begunstigden : administratie en burgers
- **Milieu**: /
- **Sociaal**: bevorderen van de relatie tussen burger en Stad, geeft een stem aan de burger tov het beleid van "zijn/haar Stad" / Begunstigden: administratie en burgers
- **Economie**: /

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Informaticabudget van de Stad

Leider en partnerships :

Leider: Brussel Participatie

Partners: Smart City, Ontwikkeling en Organisatie

Frequentie van de besturingsvergaderingen

Sturing :

Etappes van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	November 2015	April 2017
Uitvoering	April 2017	Mei 2018
-		
Eerste evaluatie	April 2017	November 2017

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Gebrek aan moderne en directe middelen om te communiceren met de burgers	Verbeteren en versterken van burgerparticipatie via het digitale samenwerkingsplatform	Totaal aantal online bijdragen per jaar (meningen, ideeën, projecten of stemmen, afhankelijk van de aard van het proces).
		Aantal participatieve werkingen die elk jaar online worden gezet.
		Aantal voor alle werkingen op het platform geregistreerde personen.
Lancering van een eerste pilootproject in april 2017	Verhoging van de activiteit op het platform	Activiteitsgraad berekend als volgt : totale bijdragen gedeeld door het aantal ingeschrevenen per proces en vervolgens dit aantal delen door het aantal werkingen dat elk jaar online wordt gepost.

1.4 Kwaliteit van de dienstverlening en beheer van de human resources

De administratie moet haar inspanningen richten op de dienstverlening aan de bevolking en aan de gebruikers, zodat ze beter tegemoet kan komen aan de behoeften van de burgers. Deze doelstelling van betrokkenheid is de weergave van een van de actieprincipes van modern openbaar bestuur. Dit veronderstelt een continue verbetering van het onthaal in de diensten, het decentraliseren van de diensten, het vereenvoudigen van de formaliteiten, de traceerbaarheid van de aanvragen of nog de naleving van de beschikbaarheidstermijnen. Een efficiënte en proactieve administratie vereist echter twee belangrijke ingrediënten: een uitstekende kennis van de specifieke eigenschappen van elke wijk en het responsabiliseren van de ambtenaren. Met betrekking tot dit tweede aspect vereist de valorisatie van de competenties van het personeel een modernisering van het management en het behoud van de inspanningen op het gebied van de vormingen, meer bepaald met betrekking tot de belangen van duurzame ontwikkeling.

Actiedomein : Kwaliteit van de dienstverlening en beheer van de human resources
ACTIE 1.4.1 DE BEVOLKINGSDIENST EN DE BURGERLIJKE STAND DIE NAAR DE BURGER EN NAAR DE PLANET WORDT GERICHT

HOOFDLIJN 1 : DECENTRALISATIE

AANBOD AAN GEDECENTRALISEERDE DIENSTEN VERBETEREN

De context, het doeleinde en de actie

In overeenstemming met het algemene beleidsprogramma van de Stad betekent goed bestuur in de praktijk dat een op de burgers gerichte administratie buurtdiensten aanbiedt. In dat verband werden in het verleden al stappen gezet : de invoering van verbindingsbureaus (waar kunnen inwoners die niet in het centrum wonen, de belangrijkste administratieve documenten verkrijgen, zoals identiteitskaarten en attesten van gezinssamenstelling, of adreswijzigingen melden), de uitvoering van een externe audit van de diensten van het Departement Demografie (dit audit raadde aan om enerzijds openingsuren uit te breiden en anderzijds de dienstverlening uit te breiden tot andere administratieve stappen).

Deze diensten hebben veel succes waardoor de wachtrijen in het Administratief centrum opmerkelijk afgenomen zijn. Toch impliceert de uitbreiding van de dienstverlening in de gedecentraliseerde bureaus een grotere veelzijdigheid van het personeel dat aan die bureaus wordt toegewezen. Dit betekent dan ook dat daarvoor een geschikte opleiding moet worden voorzien.

Op het grondgebied van de Stad zijn momenteel 5 verbindingsbureaus beschikbaar (Laken, Neder-Over-Heembeek, Louise, Haren, Noord-Oost).

De burger van de Stad Brussel heeft dus een gedecentraliseerde bureau en een administratief dienstverlening in zijn buurt. Er moet steeds de dienstverleningskwaliteit waarborgen en het aantal beschikbaar producten in deze gedecentraliseerde bureaus verhogen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : nabijheid van de diensten en verbetering van de uitwisseling van informatie tussen de Stad en haar inwoners / Begunstigden: de inwoners en de Stad
- **Milieu**: vermindering van de verplaatsingen van de burgers naar het centrum van de stad / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: herstel van de band tussen de inwoners en de administratie / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie**: aanzienlijke tijdwinst voor de gebruikers dankzij de kortere wachtrijen voor de loketten / Begunstigden: de inwoners

Uitvoering van de actie :

Middelen : Kostprijs van de informatisering van de diensten en de opleiding van het personeel

Leider en partnerships : Het Departement Demografie in samenwerking met het Departement Personeel (Cel Opleiding)

Frequentie van de besturingsvergaderingen

Evaluatie van de actie :

Beginsituatie	Doelstellingen	Gekozen indicatoren
Beperkt dienstenaanbod in de gedecentraliseerde bureaus	Uitbreiding van de dienstverlening in de gedecentraliseerde bureaus	(1) Aantal producten beschikbaar in de gedecentraliseerde bureaus
282 bezoeken per dag aan de gedecentraliseerde bureaus (2011)	Toename van het bezoek aan de gedecentraliseerde bureaus	(2) Aantal bezoeken per dag aan de gedecentraliseerde bureaus

HOOFDLIJN 2 : DIGITALISERING

EEN ELEKTRONISCHE LOKET TEN DIENSTE VAN DE BURGERS IS MILIEUVRIENDELIJKER

Beschrijving van de actie :

De Brusselaars beschikken tot een toegang aan een pc die is uitgerust met een elektronische kaartlezer kan dit via de website van de Stede Brussel worden aangevraagd, bevolkingscertificaten (gezinssamenstelling, verblijfsbewijs, ...) en uittreksels uit strafbladen. Dit rechtskracht document kan worden gedrukt door de persoon die het heeft aangevraagd.

Sinds 31/05/2019 is een databank van de akte van de burgerlijke stand (DABS) opgericht door de Federale Regering. In de toekomst zullen burgers na identificatie toegang hebben tot al hun Belgische documenten van de burgerlijke stand (via «mijn dossier»). De stad Brussel zou kunnen overwegen deze mogelijkheid op de website van de stad op te nemen.

Voor zover burgers niet noodzakelijkerwijs toegang hebben tot een computer, zijn er in de stad 15 terminals geïnstalleerd:

- Centrum : Administratieve Centrum , EPN (Digitale Openbare Ruimte), Bibliotheek van de Riches Claires, EPN Dubbelklik op OCMW, EPN BRAVVO, EPN Central Arbeidsbureau
- Neder-Over-Heembeek: Verbindingsbureau
- Louise : Verbindingsbureau
- Laken : Verbindingsbureau en EPN Buurthuis Model en
- Haren : Verbindingsbureau

Dankzij deze acties we hebben een aanzienlijke toename gezien van het percentage transacties dat via de E-Loket en terminalen wordt uitgevoerd ten opzichte van het totale aantal transacties (front-office, e-Loket en terminalen) :

- 2016 : 7,94%
- 2017 : 19,4%
- 2018 : 20,74%

Context/toepasselijke voorschriften:

In het kader van het «Klimaatplan» wilde de afdeling Demografie betrokken worden bij de inspanningen van de stad Brussel om de CO2-uitstoot verder te verminderen.

In de meerderheidsovereenkomst van 2018-2024 staat dat Brussel ook ten volle gebruik wil maken van de nieuwe digitale instrumenten voor de implementatie van de Smart City die het dagelijks leven van zijn inwoners vergemakkelijkt hoewel de digitale kloof resoluut wordt bestreden tegen deze sociale uitsluiting. Het toekomstige administratieve centrum is erop gericht om de kwaliteit en de snellere dienstverlening voor bewoners te demonstreren op basis van de digitalisering van de documenten, elektronische lokketen en administratieve vereenvoudiging»

Brussel geeft ook uiting aan de wens om meer dan 50% van de producten volledig via digitale kanalen aan te bieden, waardoor een verplichte overgang naar het administratieve centrum wordt vermeden."

Hoofd projectleider: Departement Demografie

Potentiële partners : I-City

Identificatie van de indicatoren voor toezicht en evaluatie:

- Controle-indicatoren:
 - (3) Totaal aantal via E-Loket bestelde documenten
 - (4) Totaal aantal documenten afgeleverd aan het terminal
 - (5) % Administratieve documenten die besteld zijn via het E-Loket in plaats van het fysieke Loket

Modern en doeltreffend bestuur

- (6) Aantal geleverde producten via de E-Loketten en de Terminalen

Budget :

Stappen	Beschrijving	Dagen- man	Budget	Timing
Promotie van de gedecentraliseerde E-Loket en Terminalen	Het creëren van een tutorial om het gebruik van het E-Loket te begeleiden, het maken van een promotievideo, beter zicht in wachtkamers, campagne tijdens City-evenementen, concurrentie tussen verschillende verbindingsbureaus,	40d	30.000 €	Tijdens 2020

Kosten/Voordelen:

- benodigde investering (€): 30.000 €
- Financiële bijstand/subsidie (€): /
- kosten dag interne Mens (JH): 40D/u.
- Verwachte jaarlijkse winst (€): /
- rendement op investering (jaar): /

DEMATERIALIZATIE VAN ADMINISTRATIEVE BESTANDEN

Beschrijving van de actie:

De digitalisering van fysieke bestanden in de verschillende afdelingen van het departement Demografie is aan de gang. Deze dematerialisatie leidt onze diensten tot het ontwikkelen van nieuwe werkmethoden.

De vreemdelingdienst was de eerste afdeling die geen papieren dossiers meer had dankzij een nieuw hulpmiddel: Irisnext. Sindsdien hebben andere afdelingen dezelfde aanpak gevolgd.

Sommige diensten zijn afhankelijk van samenwerking met andere rechtsgebieden, net als de bevolkingsdienst die met de politie samenwerkt om woonplaatsonderzoeken te digitaliseren.

Identificatie van de indicatoren voor toezicht en evaluatie:

(7) Aantal bestelde papierpakken bij het aankoopcentrale voor het departement Demografie

Actiedomein : Kwaliteit van de dienstverlening en beheer van de human resources
ACTIE 1.4.2 **FORMALITEITEN VOOR DE HUURDERS VEREENVOUDIGEN DOOR
MIDDEL VAN EEN UNIEK LOKET**

De context, het einddoel en de actie:

De Grondregie is een openbare verhuurder die uit een hele reeks departementen bestaat: een verhuurkantoor, een technische dienst, een departement dat zich bezighoudt met de afrekeningen, een boekhouding en departementen die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van geschillen, voor de renovatie van het patrimonium, voor de schoonmaak- en de onderhoudswerkzaamheden, voor de vastgoedproductie, voor de valorisatie van het patrimonium enz... Hoewel deze organisatie complex is, is het niet de bedoeling dat de huurder zich daaraan moet aanpassen. Daarom werd beslist om een uniek loket in het leven te roepen, dat rechtstreeks in contact staat met de algemene directie en dat erover moet waken dat iedere aanvraag zo snel mogelijk wordt behandeld. Voor de invoering van dat unieke loket waren niet zoveel middelen nodig, aangezien het veeleer gaat om een reorganisatie van het werkkader, met onder meer de installatie van vier ontmoetingsruimten, die een zekere sfeer van vertrouwelijkheid creëren.

Vroeger werden deze laatste van de ene dienst naar de andere gestuurd omdat er niet één referentiepersoon was. Sinds mei 2009 hebben de huurders één enkele contactpersoon die hun aanvragen centraliseert en zich met de opvolging ervan bezighoudt – wat uiteindelijk tot een administratieve vereenvoudiging leidt. Overigens worden ook heel wat problemen opgelost door het feit dat het unieke loket van 09.00 tot 16.00 u telefonisch bereikbaar is. Daardoor hoeven de huurders zich niet telkens te verplaatsen. De geplande actie is dan ook bedoeld om de effecten te meten van deze nog recente voorziening.

- Een uniek loket oprichten
- De communicatie tussen de Grondregie en haar huurders rationaliseren
- De duur voor tussenkomst verbeteren

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** administratieve vereenvoudiging - betere communicatie / Begunstigden: de huurders en de beambten van de Stad
- **Milieu:** beperking van het aantal verplaatsingen / Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Human resources van de Grondregie voor de opvolging van de bereikte resultaten

Sturing :

Etappes van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	2009	
Uitvoering	2009	
Eerste evaluatie	2009	

De evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen s	Indicatoren
95% van de interventies werden gerealiseerd binnen de maand (2011)	Kortere termijn voor de tussenkomst	% interventies gerealiseerd binnen de maand

Actiedomein : Kwaliteit van de dienstverlening en beheer van de human resources
ACTIE 1.4.3 HET GEVOEL VAN HET ALGEMEEN WELZIJN OP HET WERK BIJ HET STADSPERSONEEL VERHOGEN

De context, het doeleinde en de actie

Naast een juridische en morele waarde, is welzijn op het werk ook een indicator voor prestaties en efficiëntie. Een engagement op vlak van welzijn op het werk vereist de overgang van een herstellingslogica (absenteïsme, turn-over, gebrek aan motivatie of betrokkenheid, stress, ...) naar een preventielogica van de psychosociale risico's of meer globaal het bevorderen van de gezondheid en het welzijn op het werk.

De indicatoren die een beeld moeten geven van het algemeen welzijn op het werk situeren zich rond een aantal onderwerpen: preventie van (langdurige) ziekte, de voordelen die de Stad Brussel aan haar personeel aanbiedt, vorming, absenteïsme en telewerk.

In 2018 werd onder de personeelsleden van de Stad Brussel de eerste tevredenheidsenquête rond welzijn op het werk gehouden. Deze enquête zal om de 2-3 jaren gerealiseerd worden.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** een beleid voeren om een bedrijfscultuur te ontwikkelen en in te voeren, alsook een beter extern imago / Begunstigden : de personeelsleden van de Stad
- **Sociaal:** de samenhang en het welzijn verbeteren / Begunstigden: de personeelsleden van de Stad
- **Economie:** optimalisatie van de prestaties/ Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen:

Interne middelen van het Departement HR, met inbegrip van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPBW)

Leider en partnerships:

Het Departement HR (IDPBW, OE Vorming, OE Interne Communicatie) en SoBru.

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
283 ongevallen die voorkomen op de werkplek (erkend als arbeidsongeval). [2017]	Het aantal ongevallen dat voorkomt op de werkplek verminderen.	Het aantal ongevallen dat voorkomt op de werkplek (erkend als arbeidsongeval)
8,40% afwezigheid wegens ziekte – met uitzondering van het moederschapsverlof en de arbeidsongevallen. [2017]	Het percentage afwezigheid wegens ziekte– met uitzondering van het moederschapsverlof en de arbeidsongevallen bij de Stad Brussel nadert het Belgische gemiddelde (cf sdworx)	Afwezigheid wegens ziekte – met uitzondering van het moederschapsverlof en de arbeidsongevallen
4.354 vormingsdagen georganiseerd voor de personeelsleden (zonder externe vormingen) [2018]	Verhogen van het aantal vormingsdagen georganiseerd voor de personeelsleden (zonder externe vormingen)	Vormingsdagen georganiseerd voor de personeelsleden (zonder externe vormingen)
7,4% van de personen telewerken. [2018]	100% telewerk bereiken voor de potentieel telewerkbare functies (1.400).	% personen die telewerken

Actiedomein : Kwaliteit van de dienstverlening en beheer van de human resources
ACTIE 1.4.4 BXL2021 Programma: samen naar een digitale administratie

De context, het doeleinde en de actie

Eind 2022 zal de administratie van de Stad Brussel haar koffers neerzetten in een gloednieuw gebouw op oude Parking 58-site die in 2018 definitief zijn deuren sloot. Deze verhuis biedt de Stad een echte opportuniteit om haar diensten te herdenken en nieuwe werkwijzen te implementeren en dient als katalysator voor de evolutie naar een moderne en efficiënte administratie in het digitale tijdperk.

De bouw van het nieuw administratief centrum maakt deel uit van het BXL20/21-programma dat een reeks initiatieven omvat die met name gericht zijn op:

- ontvangst en verwerking van verzoeken van burgers
- de efficiëntie van werkmethoden
- welzijn van het personeel

Dit alles impliceert een geleidelijke overgang naar het digitale, rekening houdend met het feit dat er altijd fysieke verplaatsingen naar het administratief centrum zullen zijn en dat een deel van de bevolking het benadeeld wordt omwille van de digitale kloof. Deze 'digitalisering' van de activiteiten van de stad vindt plaats op twee niveaus. Enerzijds de implementatie van **dematerialisatie** die tot doel heeft papieren documenten om te zetten in elektronische documenten met een identieke documentwaarde. In deze context beoogt de stad de implementatie van elektronisch documentenbeheer (Electronic Document Management, EDM). Dematerialisatie heeft ook betrekking op administratieve documenten die voor het publiek bestemd zijn. Zo kan het publiek via het burgerportaal op de website van de Stad administratieve documenten bestellen, zoals het attest van gezinssamenstelling, uittreksel uit het strafregister,... De burger kan ook online een grote aantal andere documenten consulteren. Voor bepaalde vertrouwelijke documenten is echter een toegangscode vereist. Identificatie / authenticatie voor deze documenten wordt uitgevoerd met behulp van de elektronische identiteitskaart (eID).

Het is duidelijk dat digitale informatiedragers een elektronisch documentbeheer vereisen, hetgeen noodzakelijkerwijs een gestructureerde organisatie van gegevens binnen de administratie inhoudt. De dematerialisatie van deze papieren documenten is alleen zinvol als de processen die papier genereren zelf zijn gedigitaliseerd. Deze "**digitalisering**" (tweede niveau) vereist procesanalyses, de automatisering van deze processen en het gebruik van een elektronische handtekening.

De aanpak van de stad is om deze digitalisering voort te zetten om het aanbod tot een echte online dienst te verbreden door de implementatie van een disruptieve aanpak van een geïntegreerde omnichannel: de gebruikerservaring is dezelfde, ongeacht het gebruikte kanaal (fysiek, digitaal of telefonisch). De eindgebruiker (burgers, bedrijven, enz.) zal daarom rechtstreeks worden geïmpacteerd. Maar ook voor de stadsmedewerkers hangt er verandering in de lucht. De stad zal de procedures voor de modernisering van haar administratie intensifiëren met name door referentiedatabases (masterdata) op te zetten, door de inkomende en uitgaande post te automatiseren, nieuwe digitale hulpmiddelen zullen efficiënter en minder overbodig werk mogelijk maken (hetgeen impliceert dat er meer gepersonaliseerde ondersteuning aangeboden zal worden aan de burger), telewerken zal mogelijk gemaakt worden voor alle functies die dit toelaten (met invloed op het aantal verplaatsingen) en de oprichting van een contactcentrum zijn slechts enkele voorbeelden van projecten die de manier waarop werknemers werken zullen veranderen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : snelle en makkelijke toegang tot informatie, betere afhandeling van dossiers en betere instandhouding van het informatie-erfgoed en de knowhow van de administratie, grotere efficiëntie van diensten/ Begunstigden : administratie, burgers en de gemeenschap
- **Milieu**: beperking van het papierverbruik, vermindering van verplaatsingen van burgers en werknemers van de administratie, minder ruimte nodig voor het publiek, minder verwarming / Begunstigden : administratie en gemeenschap
- **Economie**: vermindering van directe en indirecte kosten in verband met de exploitatie van documenten, productiviteitsverbetering/ Begunstigden : administratie en gemeenschap

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Budgetten van departementen en IT budget van de Stad

Leider en partnerships :

Leider: beslissingsorganen van het BXL2021 programma: PGB (Process Governance Board), PSB (Portfolio Steering Board), Directiecomité, Stadssecretaris

Partnerships: alle departementen, i-City

Frequentie van stuurvergaderingen: 1x om de 2 weken voor de PSB, 1x om de 6 weken voor de PGB

Evaluatie van de actie :

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Geen elektronische uitwisseling met het administratief toezicht	Elektronische transmissie van documenten naar het administratief toezicht	Uitrollen door i-City van een interface tussen het Workflow systeem en het BOS systeem van de voogdij zodat de lijst van dossier op een elektronische manier wordt doorgestuurd naar de voogdij
		Uitrollen door i-City van een interface tussen het Workflow systeem en het BOS systeem van de voogdij zodat de inhoud van de dossiers op een elektronische manier wordt doorgestuurd naar de voogdij
Geen zicht op het aantal gematerialiseerde Front Office processen	Zicht op en stijging van het % van dematerialiseerde Front Office processen	% van dematerialiseerde processen
Geen zicht op het aantal bespaarde pagina's dankzij het digitaliseren van de processen	Kwantificeren van het aantal bespaarde pagina's dankzij het digitaliseren van processen	Aantal bespaarde pagina's dankzij het digitaliseren van processen
365.000 bezoeken aan het Administratief Centrum in één jaar	Verlagen van het aantal bezoekers/verplaatsingen naar het Administratief Centrum (dankzij digitalisering en andere optimalisatieprocessen)	Aantal bezoekers

Mogelijkheid om een afspraak te maken voor bepaalde producten/diensen (snelle diensten hebben geen online afspraak nodig)	Verhoging van het aantal bezoeken op afspraak (online)	Aantal bezoeken op afspraak (online)
	Verhoging van het % van producten/diensten voor dewelke er een online afspraak kan gemaakt worden	Aantal producten/diensten voor dewelke er een online afspraak kan gemaakt worden
32 producten die de burger online kan bestellen en verkrijgen	Verhoging van het aantal producten die de burger online kan bestellen	% producten die online worden besteld/totaal aantal producten
	Verhoging van het aantal producten die de burger online kan verkrijgen	% producten die online worden verkregen/totaal aantal producten (bepaalde producten zijn niet digitaliseerbaar)
« burgerportaal » op de website nog niet operationeel	Opvolging door de burger van zijn lopende dossiers via het "burgerportaal"	Implementatie van het burgerportaal
Geen geïntegreerde contact center	Aannemen van alle eerste lijns-aanvragen door de contact center	Implementatie van een geïntegreerde contact center
Inkomende facturen niet gedigitaliseerd (facturen worden momenteel gescand)	100% van facturen zijn gedigitaliseerd via het Mercuriusportaal	Percentage van gedigitaliseerde facturen
Uitgaande post niet gedigitaliseerd	100% van uitgaande post gedigitaliseerd	Percentage van digitalisering van uitgaande post
	100% van interne processen mbt uitgaande post gedigitaliseerd	Percentage van digitalisering van interne processen

1.5 Openbare financiën

Dankzij de middelen waarover zij beschikt, kan de Stad haar bevoegdheden uitoefenen en handelen voor het welzijn van de gemeenschap. De Stad moet dus over de noodzakelijke financiële middelen beschikken om op gepaste wijze op te treden op gebieden die als prioritair worden beschouwd. In het kader van de Agenda 21 zijn de lokale financiën dus bijzonder belangrijk. De toegenomen zoektocht naar bijkomende subsidies kan bijvoorbeeld een waardevolle bron van extra middelen zijn. De fiscaliteit kan een belangrijke hefboom worden om bepaald gedrag aan te moedigen of te ontraden. De Stad kan ook een rol van voortrekker en voorbeeld vervullen door voorrang te geven aan ethische en solidaire beleggingen.

Actiedomein : Openbare financiën
ACTIE 1.5.1 GEMEENTEBELASTINGEN SIMPLIFICEREN EN IN DE LOGICA VAN DUURZAME ONTWIKKELING INTEGREREN

De context, het doeleinde en de actie

Heel wat nationale of lokale overheden in België en in het buitenland trachten al enkele jaren hun fiscaliteit geheel of gedeeltelijk te heroriënteren om op die manier de burgers te bewegen tot een meer verantwoordelijk gedrag op sociaal, economisch of ecologisch vlak of, anderzijds, schadelijk geacht gedrag te beboeten. Ook de Stad Brussel past deze methode toe. De belastingen die worden geheven, zullen eerst nauwkeurig geanalyseerd worden om ervoor te zorgen dat de gemeentebelasting bij een ongewijzigde fiscale druk volop de logica van de duurzame ontwikkeling integreert. Om de globale fiscale druk niet te verhogen, zouden de inkomsten uit de belastingen op schadelijk gedrag symbolisch kunnen worden gecompenseerd door de toekenning van premies of de verlaging van andere belastingen aangaande meer duurzaam gedrag.

Er zijn verschillende acties voorzien om het besluitvormingsproces voor te bereiden. In de eerste plaats komt het erop aan om de officieel aanbevolen strategieën ten gunste van een duurzame fiscaliteit te inventariseren, aangezien de maatregelen van de Stad in dezelfde logica moeten passen van het op Europees, Belgisch en regionaal niveau gevolgde beleid. Gelijktijdig dient de nodige informatie te worden verzameld over de ervaringen van de Brusselse, Belgische of buitenlandse overheden op het gebied van de duurzame fiscaliteit en dienen voorstellen te worden geformuleerd om de fiscaliteit van de Stad te heroriënteren. Bij die informatieverzameling zullen ook andere goede praktijken in verband met de financiële aspecten van lokale Agenda 21's verzameld worden, wat dan misschien als inspiratiebron kan dienen voor de invoering van andere acties. Bovendien kunnen de belastingreglementen worden geëvalueerd en geanalyseerd om te bepalen of zij een macht of potentieel voor actie ten behoeve van duurzame ontwikkeling hebben.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** :: maatregelen met een gunstige invloed op duurzame ontwikkeling en met een rechtstreekse impact op de andere pijlers : / Begunstigden : de gemeenschap
- **Milieu** : / Begunstigden : de gemeenschap
- **Sociaal** : / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie** : / Begunstigden: de gemeenschap
-

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Een persoon van niveau A om de actie uit te voeren (minstens 64 werkdagen) - externe samenwerkingsverbanden

Leider en partnerships :

Het Departement van Financiën in samenwerking met de Vereniging van Steden en Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB) en gespecialiseerde onderzoekscentra

Frequentie van de bestuursvergaderingen

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Belasting administratie is een zware process	De verschillenden process van belastingen simplificeren	Aantal vereenvoudigde procedures

Actiedomein : Openbare financiën
**ACTIE 1.5.2 FISCALITEIT BENUTTEN ALS MIDDEL IN DE STRIJD TEGEN
LEEGSTAND EN BRAAKLIGGENDE GRONDEN**

De context, het doeleinde en de actie

Een van de prioritaire doelstellingen die zowel door de Stad als door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden aangekondigd, betreft de uitbreiding van het aanbod openbare woningen ten opzichte van de nog steeds groeiende vraag. Daarbij wordt gelet op de concentratie van de bebouwing ten nadele van de spreiding van de gebouwen – een benadering die meer middelen vergt. Een andere doelstelling heeft betrekking op het harmonieuze delen van de stedelijke omgeving, de maatschappelijke en functionele diversiteit en het behoud van de visuele kwaliteit van de stad als onschatbaar historisch en toeristisch patrimonium.

Ondanks de inspanningen die de Stad al vele jaren levert op het gebied van de bestrijding van verkrotting, braakliggende terreinen en constructies zonder bestemming, tellen we op het grondgebied van de Stad momenteel nog altijd tot 500 handelszaken waarvan de bovenverdiepingen leeg staan en ongeveer 200 gebouwen en terreinen die verlaten, verwaarloosd, onbewoond of onafgewerkt zijn. Toch zette de Stad hiervoor in de loop der tijd verschillende innoverende hulpmiddelen in. We denken daarbij aan de coördinatie van de strijd tegen de stadskankers en de toekenning van een specifieke opdracht aan de Afvaardiging voor de Ontwikkeling van de Stad (AOS). Deze laatste heeft het systematisch gebruik maken van de verschillende hefboomen als opdracht – gaande van een eenvoudig contact met de eigenaars om hen aan te moedigen om de ruimten in kwestie te herstellen en opnieuw te laten bewonen, tot en met de stopzetting en zelfs de onteigening van een zaak over stimulansen via premies tot de aanleg van afzonderlijke toegangen of de toepassing van de belastingen op verlaten gebouwen en terreinen (cf. Acties 3.1.8 en 3.1.9).

Uitgerkend deze laatste hefboom werd in 2010 herzien in een poging om hem doeltreffender te maken. De nieuwe tekst van het goedgekeurde belastingreglement bevat dan ook talrijke aanpassingen: zo werd het toepassingsgebied van het reglement uitgebreid en beter omschreven, werd de procedure voor vaststellingen gewijzigd in een streven om het administratieve werk te verlichten en werden de oorzaken voor vrijstelling beperkt en gereorganiseerd. Nu de nieuwe tekst van kracht is geworden, blijkt dat de nieuwe verordening een groter team beëdigde controleurs vereist die bevoegd zijn om vaststellingen te doen. Bovendien moeten die controleurs kunnen beschikken over een informatica-uitrusting waarmee ze rechtstreeks op het terrein beknopte, maar toch volledige en juridisch stevige vaststellingen kunnen doen. Dit zijn dus de volgende inspanningen die zullen worden gedaan voor de optimalisatie van de doeltreffendheid van deze belasting.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : maatregelen die een rechtstreekse impact hebben op de andere pijlers: het milieu, de maatschappij en de economie / Begunstigden: de gemeenschap
- **Milieu**: beperking van de hinder door de buurt - opwaardering van de ruimte door nieuwe constructies of renovatie / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: toename van het aantal beschikbare woningen / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie**: opnieuw tot leven brengen van de zone en commerciële ontwikkeling / Begunstigden: de economische marktspelers

Uitvoering van de actie :

Middelen :

3 en 5 extra beambten voor de belastingdienst - aankoop van mobiele apparaten en software voor de invoering van de vaststellingen

Modern en doeltreffend bestuur

Leider en partnerships :

Het Departement van Financiën in partnership met het Departement Stedenbouw

Frequentie van de bestuursvergaderingen

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
384 gebouwen gerapporteerd in 2018	Afname van het aantal gerapporteerde	gebouwen Aantal gerapporteerde gebouwen
384 gebouwen gerapporteerd in 2018	Afname van verlaten gebouwen en terreinen	Aantal verlaten of verwaarloosde of onbezette of onvoltooide gebouwen en terreinen waarvoor het dossier is afgesloten

1.6 Overheidsopdrachten

Het thema 'duurzame ontwikkeling' staat centraal in het beleid van openbare aankopen van de Stad en het OCMW. Het gaat om een cruciaal aspect, aangezien de consumptiewijzen van de Stad en het gunnen van duurzame overheidsopdrachten een reële impact kunnen hebben op de bescherming van het milieu, het verkleinen van de ecologische voetafdruk in verband met de werking van de openbare diensten, de ondersteuning van waardig werk en het creëren van groene banen evenals het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden. Door ernaar te streven om goederen, diensten en werken te verwerven waarvan de ecologische en sociale impact wordt gematigd of zelfs positief wordt gemaakt, nemen de Stad en het OCMW deel aan een proces dat de leveranciers en dienstverstrekkers ertoe zal brengen om hun offertes te wijzigen door hun productie- en uitvoeringswijzen aan te passen.

Actiegebied: Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.1 DUURZAME OVERHEIDSOPDRACHTEN GUNNEN VOOR DE LEVERINGEN EN DIENSTEN VAN DE STAD

De context, het doel, de actie

In België vertegenwoordigt het financiële volume van de overheidsopdrachten 15% van het bruto binnenlands product (bbp). Het vraagstuk van de duurzame ontwikkeling bij overheidsaankopen vormt dus een belangrijke uitdaging.

De afgelopen jaren heeft de wetgevende macht de regelgeving inzake overheidsopdrachten verrijkt met mechanismen waardoor ecologische en duurzame ontwikkelingscriteria kunnen worden opgenomen in de bijzondere bestekken. Het gaat om gevoelige en complexe mechanismen.

In deze context heeft de Stad Brussel besloten om beter rekening te houden met de uitdagingen van duurzame ontwikkeling bij overheidsopdrachten door milieu- en sociale clausules op te nemen.

Deze doelstellingen zijn dus:

- het aandeel bestekken voor leveringen en diensten met milieu-, sociale en ethische clausules verhogen bij overheidsopdrachten die door alle departementen van de Stad worden gegund,
- de milieucriteria bijwerken, rekening houdend met de nieuwe technologieën,
- de bewustmaking en de vorming van de ambtenaren voortzetten.

Daartoe is een commissie Duurzame aankopen opgezet, bestaande uit verschillende politieke diensten en kabinetten van de Stad alsook externe deskundigen. Zij heeft als taak aanbevelingen te formuleren om de opname van maatschappelijke, milieu- en ethische criteria in alle overheidsopdrachten van de Stad te bevorderen en het aanbod van de catalogus van de Aankoopcentrale te beperken tot de duurzame opties wanneer er bestaande en financieel haalbare referenties zijn;

De pertinentie van “duurzame ontwikkeling” van de actie

- **Bestuur:** verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling binnen het bestuur / Begunstigden: de gemeenteambtenaren van de Stad
- **Milieu:** vermindering van de milieu-impact van de overheidsopdrachten van de Stad / Begunstigden: de gemeenschap
- **Maatschappelijk:** positieve impact van de sociale clausules - tewerkstelling van laaggeschoolden / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** verantwoord gebruik van overheidsgelden – Ontwikkeling van de plaatselijke netten en verantwoordelijken die deelnemen aan de circulaire economie / Begunstigden: de Stad steun aan de netten van de duurzame ontwikkeling / Begunstigden: de economische actoren van deze netten

De uitvoering van de actie

Middelen:

Transversale werkgroep en externe expertise

Versterking van de expertise van de Aankoopcentrale - samenwerking tussen de departementen, de aankopers en de externe partners -

Proefproject en partnerschappen:

Het departement Aankoopcentrale, de andere departementen van de Stad en de leveranciers.

Het departement Stedenbouw in partnerschap met

Fases van het project	Start	Voltooiing
-		
-		
-		
-		

De evaluatie van de actie

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Te versterken expertiseniveau bij de Aankoopcentrale	Onderhoud en ontwikkeling van de expertise bij de Aankoopcentrale	Aantal opleidingen en seminars in samenhang met het milieu x (maal) het aantal ambtenaren die de opleiding hebben gevolgd
Inventaris van de overheidsopdrachten	Update van de inventaris van de duurzame overheidsopdrachten beheerd door de AC	Beschikbare en bijgewerkte inventaris van de overheidsopdrachten
Geringe opname van duurzame criteria in de opdrachten	Opname van duurzame criteria in de gerichte opdrachten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aantal overheidsopdrachten met duurzame criteria (leveringen en diensten) 2. Aantal overheidsopdrachten met toegekende duurzame criteria

Actiedomein : Overheidsopdrachten

ACTION GUNNEN VAN DUURZAME OPENBARE OPDRACHTEN

1.6.01 bis

De context, het doeleinde en de actie

In België vertegenwoordigt het financiële volume van de overheidsopdrachten bijna 15 % van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Rekening houden met duurzame ontwikkeling bij openbare aankopen kan dan ook een groot verschil maken.

De afgelopen jaren heeft de wetgevende macht de reglementering van de overheidsopdrachten uitgebreid met mechanismen die ervoor zorgden dat in de bijzondere bestekken ook ecologische criteria en criteria op het gebied van de duurzame ontwikkeling werden opgenomen.

De doelstellingen zijn dus:

- De verhouding lastenkohiers met milieu- sociale en ethische clausules bij openbare opdrachten voor alle departementen van de Stad, te verhogen.
- De updating van de milieu clausules om rekening te houden met nieuwe technologieën.
- De sensibilisering en de vorming van de beambten voor te zetten.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : Verbreiding aan duurzame instelling in het kader van de administratie.
- **Milieu** : de impact beperken van de constructies en renovaties van gebouwen van de Stad op het milieu bij de werken (hergebruik, sorteren van de afval, vervoer) en na de werken bij het gebruiken van de gebouwen / begunstigden : in de inwoners van de Stad. Vermindering van de ecologische impact van de overheidsopdrachten van de Stad / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: positieve impact van de maatschappelijke bepalingen - werkgelegenheid voor laaggeschoolde personen / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie**: Verantwoordelijk gebruik van het overheidsgeld - Ondersteuning van leveranciers die het nodige belang hechten aan duurzame ontwikkeling / Begunstigden: de economische marktspelers met ecologische prioriteiten

Uitvoering van de actie :

Middelen :

Werkgroep met vertegenwoordigers uit verschillende departementen en externe experts

Het departement Openbaar Patrimonium : Overheidsopdrachten

Leider en partnerships :

Het Departement Openbaar Patrimonium in partnership met de andere betrokken departementen: Wegeniswerken, Handel en Grondregie van de Stadseigendommen, Openbaar Onderwijs, Cultuur, Jeugd, Ontspanning en Sport

Evaluatie van de actie :

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Inventaris van de openbare opdrachten	Bijwerken van de inventaris van de duurzame openbare opdrachten door het Departement Openbaar Patrimonium	Inventaris van de openbare opdrachten beschikbaarheid en bijwerken
Beperkte integratie bij de opdrachten van de duurzame criteria	Inlassen van duurzame criteria bij gerichte opdrachten	Aantal duurzame openbare opdrachten (werven)
Beperkte integratie bij de opdrachten van de duurzame criteria	Inlassen van duurzame criteria bij gerichte opdrachten	Percentage van duurzame openbare opdrachten (werven)
Weinig recuperatie in de sector	Later dit jaar een pilotproject starten die aanzet tot de ontwikkeling van een sector van recuperatie	Is het pilotproject van start gegaan? JA/NEE

Actieterrein:
ACTIE 1.6.2

Overheidsopdrachten
**DUURZAME OVERHEIDSOPDRACHTEN GUNNEN VOOR DE
LEVERINGEN EN DIENSTEN VAN HET OCMW**

Actie, doelstellingen en context:

Duurzame ontwikkeling in overheidsopdrachten is een belangrijk item. Door meer duurzame overheidsopdrachten voor zijn leveringen en diensten te gunnen, hoopt het OCMW een verandering in het consumptiegedrag op gang te brengen en een voorbeeldrol te spelen voor de burgers. Momenteel wordt in sommige bestekken ook rekening gehouden met criteria op het gebied van de duurzame ontwikkeling – bijvoorbeeld voor de aankoop van benodigdheden zoals papier, onderhoudsproducten, zuinige elektrische huishoudtoestellen of schone voertuigen.

Toch wenst het OCMW die methode nog uit te breiden. De instelling hanteert daarbij de volgende vier doelstellingen: (1) ecologische clausules integreren via labels of certificaties (kwalitatieve selectie) of technische specificaties (uitvoeringsbepalingen) die aan iedere opdracht worden aangepast; (2) sociale bepalingen integreren door de opdracht voor te behouden aan bepaalde categorieën van ondernemingen of in de uitvoeringsbepalingen telkens wanneer dat mogelijk is; (3) de lijst van de ondernemingen waarmee contact wordt opgenomen, heroriënteren in het kader van de onderhandelde procedures naar ondernemingen in de sector van de integratie, van de sociale economie of met certificaties op het gebied van de milieuvriendelijkheid telkens wanneer dat mogelijk is; (4) de bewustwording bij de ambtenaren/klanten versnellen, zodat ze die producten aanvaarden.

Sinds begin 2011 hebben de personeelsleden van de Centrale Aankoopdienst, te dezen titel, het netwerk van de duurzame openbare aankopers vervoegd, door het volgen van de vormings- en begeleidingscyclus inzake openbare aanbestedingen en inlassing van milieucriteria en duurzame criteria, georganiseerd door Leefmilieu Brussel.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Bestuur:** verspreiding van een cultuur van de duurzame ontwikkeling binnen het OCMW/Begunstigden: de ambtenaren van het OCMW
- **Economie:** ondersteuning van ondernemingen voor wie duurzame ontwikkeling belangrijk is – werk bieden aan laag geschoolde personen/Begunstigden: ondernemingen voor wie duurzame ontwikkeling belangrijk is – bepaalde categorieën werkzoekenden
- **Milieu:** beperking van de milieu-impact van de overheidsopdrachten van het OCMW/Begunstigden: de gemeenschap
- **Maatschappij:** voorbeeldfunctie van het OCMW op het gebied van duurzame consumptie – ondersteuning van de sociale economie/Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Grottere beschikbaarheid van de human resources die tijdens de opstelling van de bestekken de mogelijke labels en/of technische kenmerken beheersen en/of het personeel dat die dienst zou kunnen verlenen

Sturing en partnerships:

De Aankoopcentrale van het OCMW

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
6 opdrachten van leveringen waarin systematisch duurzame criteria waren geïntegreerd (papier, enveloppen, kantoomateriaal, onderhoudsproducten, meubilair, elektriciteit)	Verhoging van het aantal opdrachten waarin duurzame criteria zijn geïntegreerd	Aantal en volume van de duurzame overheidsopdrachten
Geen enkele specifieke onderhandelingsprocedure voor de sociale economie of de milieuvriendelijke ondernemingen	Verhoging van het aantal onderhandelingsprocedures van dit type	Aantal onderhandelingsprocedures waarvoor alleen contact wordt opgenomen met ondernemingen uit de sociale economie of met milieuvriendelijke ondernemingen

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 JONGE KIND

De context, het doeleinde en de actie

Een van de doelstellingen tijdens deze regeerperiode is alle gebouwen van de stad Brussel waar jonge kinderen worden opgevangen, ombouwen tot ecocrèches. In België vertegenwoordigt het financiële volume van de overheidsopdrachten 15% van het bruto binnenlands product (bbp). Het vraagstuk van de duurzame ontwikkeling bij overheidsaankopen vormt dus een belangrijke uitdaging.

De afgelopen jaren heeft de wetgevende macht de regelgeving inzake overheidsopdrachten verrijkt met mechanismen waardoor ecologische en duurzame ontwikkelingscriteria kunnen worden opgenomen in de bijzondere bestekken. Het gaat om gevoelige en complexe mechanismen.

In die context heeft de dienst voor het Jonge Kind van de stad Brussel besloten om beter rekening te houden met de uitdagingen van duurzame ontwikkeling bij overheidsopdrachten door er milieu- en sociale clausules in op te nemen.

Met als doel:

- het aandeel milieuverantwoorde producten die beantwoorden aan de milieu-, sociale en ethische clausules te verhogen, in nauwe samenwerking met de aankoopcentrale en de cel Milieuraadgeving van de stad.
- de milieucriteria bijwerken, rekening houdend met de nieuwe technologieën.
- de bewustmaking en de vorming van de ambtenaren voortzetten.

Om dat te bereiken, werd een werkgroep 'ecologische kinderopvang' opgericht, die bestaat uit verscheidene professionals van de dienst voor het Jonge Kind, die actief zijn op het terrein en samenwerken met de aankoopcentrale en de cel Milieuraadgeving van de stad.

De taak van de werkgroep is ervoor te zorgen dat er met milieucriteria en ethische criteria rekening wordt gehouden bij de keuze van materialen en producten die worden gebruikt in de kinderopvang van de stad. Daardoor wordt het dankzij de samenwerking met de aankoopcentrale van de stad en de cel Overheidsopdrachten mogelijk om de bestaande referenties te herzien en om het aanbod in de catalogus van de aankoopcentrale met duurzame mogelijkheden aan de nieuwe normen aan te passen.

- **Actie 1.6.3.a** : De voorkeur geven aan de aankoop van duurzame en ethische spelletjes en speelgoed
- **Actie 1.6.3.b** : Gebruik van milieuverantwoorde luiers / toegang tot wasbare luiers voor alle crèches van de stad
- **Actie 1.6.3.c** : Gebruik van milieuverantwoorde hygiëneproducten
- **Actie 1.6.3.d** : Gebruik van duurzaam en milieuverantwoord vaatwerk en textiel
- **Actie 1.6.3.e** : Gebruik van milieuvriendelijkere huishoudapparaten
- **Actie 1.6.3.f** : Afname van de straling in de kinderopvang

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Bestuur**: verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling binnen:
 - De kinderopvang / Begunstigden: de gemeenteambtenaren van de stad (kinderverzorgsters/onderhoudspersoneel)
 - Van de dienst van het Jonge Kind
 - Ouders/kinderen
- **Milieu**: vermindering van de impact van aankopen en gebruik van producten door de kinderopvanginstellingen van de stad op het milieu op het ogenblik van de bestellingen (hergebruik, sorteren van afval, vervoer) en na de werken bij het gebruik van de gebouwen / Begunstigden: de inwoners van de stad vermindering van de milieu-impact van de overheidsopdrachten van de stad / Begunstigden: de

Modern en doeltreffend bestuur

gemeenschap

- **Sociaal:** positieve impact van de sociale clausules - tewerkstelling van laaggeschoolden /

Begunstigden: de gemeenschap

- **Economie:** verantwoord gebruik van overheidsgeld - ontwikkeling van lokale en verantwoorde netwerken

die tot de kringlooeconomie behoren / Begunstigden: de stad

steun aan de netwerken voor duurzame ontwikkeling / Begunstigden: de economische spelers uit die netwerken

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 a DE VOORKEUR GEVEN AAN DE AANKOOP VAN DUURZAME EN ETHISCHE SPELLETJES EN SPEELGOED

De context, het doeleinde en de actie

De stad vangt meer dan 1.500 kinderen op in een netwerk van 37 voorzieningen (crèches, tijdelijke opvang en peuterspeelweelden). Dagelijks met kwaliteitsvolle spelletjes en speelgoed kunnen spelen, stimuleert de aandacht en de zin om te ontdekken. Ze vormen dan ook basismateriaal voor het personeel dat de kleinsten begeleidt bij hun zintuiglijke en sensomotorische ontwikkeling.

De stad levert een algemene inspanning om milieu- en sociale eisen in de verschillende overheidsopdrachten voor de levering ervan op te nemen. Daarom dienden de betrokken departementen bij de aankoopcentrale een aanvraag in tot wijziging van het bestek voor de jaarlijkse aanbesteding. Ze vroegen om er duurzame spelletjes en speelgoed in op te nemen. Er werd reeds een eerste inventaris opgemaakt. Daarbij werden houten voorwerpen met het FSC-label (puzzels, telramen, driewielers enzovoort) opgenomen. De keuze werd gemaakt op basis van het gebruikte materiaal (natuurlijke materialen, zonder giftige lak enzovoort) en van hun duurzaamheid (eenvoudig schoon te maken, beschikbaarheid van wisselstukken enzovoort). In de aanbesteding is bepaald dat de intekenaar ook een volledige catalogus van duurzame spelletjes en speelgoed moet aanbieden (met inbegrip van poppen in gerecycleerde stof, ballen enzovoort).

Op ethisch vlak werd de speelgoedindustrie de voorbije jaren meermaals aangeklaagd voor de productieomstandigheden van het populairste speelgoed. Daarom stelde de International Council of Toy Industry (ICTI) een charter met goede praktijken op: ICTI Care. Wie op de aanbesteding intekent, moet dat charter ondertekend hebben.

Uiteraard zal de integratie van duurzaam speelgoed geleidelijk verlopen, aangezien ze gebeurt bij de jaarlijkse vernieuwing van de voorraden. Uiteindelijk zullen alle spelletjes en speelgoed in de kinderopvang duurzaam zijn. Daarnaast is er een wijziging van de consumptiegewoonten binnen de instellingen voor kinderopvang nodig.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Bestuur:** verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling binnen het bestuur / Begunstigden: de gemeentebestuurders, met andere woorden, de kinderverzorgsters en directrices van de verschillende instellingen voor kinderopvang van de Stad
- **Milieu:** vermindering van de milieu-impact van de overheidsopdrachten van de Stad / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** voorbeeldrol van de stad op het gebied van duurzame consumptie - verspreiding van een cultuur van duurzame ontwikkeling bij de gezinnen / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** steun aan de netwerken voor duurzame ontwikkeling / Begunstigden: de economische spelers uit die netwerken

Middelen

Overleg tussen de betrokken diensten - fractie van het budget toegekend voor duurzame aankopen (30%)

Proefproject en partnerschappen:

Het departement Demografie (dienst van het Jonge Kind) in samenwerking met de aankoopcentrale en met de steun van het departement Stedenbouw (cel Milieuraadgeving)

Frequentie van de stuurvergaderingen: jaarlijks

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
8 jaar	2016	2024

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren	Evaluatieperiode
30% van het budget toegekend voor duurzaam speelgoed en materiaal.	<p>Meer duurzame spelletjes en speelgoed.</p> <p>Vervanging van het 'niet-duurzame' speelgoed, overeenkomstig de technologische vooruitgang en het aanbod op de markt, door duurzaam/milieuverantwoord speelgoed.</p>	<p>Stijging van het percentage van het budget uitgegeven aan duurzame spelletjes en speelgoed</p> <p>Stijging van het budget uitgegeven aan duurzame spelletjes en speelgoed.</p>	2024

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 b GEBUIK VAN MILIEUVERANTWOORDE LUIERS/TOEGANG TOT WASBARE LUIERS VOOR ALLE CRECHES VAN DE STAD

De uitvoering van de actie:

Middelen:

Audits, studies en rapporten waarin de vaststellingen en aanbevelingen zijn opgenomen - Werkgroep 'ecocrèches' - Human resources van de stad (aankoopcentrale) - Haalbaarheidsstudie.

Sturing en partnerschappen:

Dienst van het Jonge Kind, in samenwerking met de andere betrokken departementen.

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
5 jaar	2019	2024

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Geselecteerde indicatoren	Evaluatieperiode
Proefproject in 2 crèches rond het systematische gebruik van milieuverantwoorde luiers.	Invoering van milieuverantwoorde luiers voor alle crèches.	Toename van het aantal crèches die milieuverantwoorde luiers aanbieden.	2024
Denkoefening over wasbare luiers en het gebruik ervan in de kinderopvang.	Uitvoering van een haalbaarheidsstudie.	Voortzetting of stopzetting van het project. Invoering van proefproject in crèches/externe samenwerking.	2022

Actiedomein : Overheidsopdrachten

ACTIE 1.6.3 C GEBRUIK VAN MILIEUVERANTWOORDE HYGIËNEPRODUCTEN

De uitvoering van de actie:

Middelen

Audits, studies en rapporten waarin de vaststellingen en aanbevelingen zijn opgenomen - Werkgroep 'ecocrèches' - Human resources van de stad (aankoopcentrale)

Sturing en partnerschappen:

De dienst van het Jonge Kind, in samenwerking met de andere betrokken departementen.

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
5 jaar	2019	2024

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Geselecteerde indicatoren	Evaluatieperiode
Evaluatie van het aantal crèches dat nog wegwerpluiers gebruikt.	Afschaffing van het gebruik van wegwerpluiers op het terrein Schrapping uit de catalogus van de aankoopcentrale.	Afschaffing van het gebruik in de kinderopvang.	December 2020
5% van de crèches gebruikt reinigingsmelk bij het verluieren van de kinderen. 95% van de crèches gebruikt bij het verluieren nog niet-milieuverantwoorde producten/technieken.	Gebruik van milieuverantwoorde producten/technieken bij het verluieren in 100% van de crèches. Opleiding van het personeel op het terrein.	Stijging van het percentage crèches dat reinigingsmelk gebruikt. Schrapping uit de catalogus aankoopcentrale van niet-milieuverantwoorde producten.	2024
Gebruik van ecologische onderhoudsproducten voor schoonmaak/hygiëne.	Haalbaarheidsstudie naar een toename van het gebruik van basisproducten ter vervanging van chemische producten. Opleiding van het onderhoudspersoneel.	Meer bestellingen van ecologische onderhoudsproducten.	2024

Modern en doeltreffend bestuur

Denkoefening loopt, in samenwerking met de cel Milieuraadgeving van de stad, over het gebruik van minder schadelijke/milieuvriendelijkere reinigingsmiddelen die aan de normen van het ONE en Kind & Gezin voldoen.	Haalbaarheidsstudie en invoering van het proefproject in de 2 ecocrèches.	Afname van het aantal bestellingen van schadelijke producten.	2022
---	---	---	------

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 d GEBUIK VAN DUURZAAM EN MILIEUVERANTWOORD VAATWERK EN TEXTIEL

De uitvoering van de actie:

Middelen:

Audits, studies en rapporten waarin de vaststellingen en aanbevelingen zijn opgenomen - Werkgroep 'ecocrèches' - Human resources van de stad - Samenwerking met de cel Aankoopcentrale.

Sturing en partnerschappen:

De dienst van het Jonge Kind in samenwerking met de cel Aankoopcentrale.

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
5 jaar	2019	2024

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Geselecteerde indicatoren	Evaluatieperiode
5% van de crèches gebruikt vaatwerk in glas en porselein.	Een zo groot mogelijke vermindering van het vaatwerk in plastic. Gebruik van borden, kommen in porselein/aardewerk. Gebruik van glazen, zuigflessen in glas. Gebruik van bestek in roestvrij staal.	Stijging van het percentage crèches dat milieuverantwoord vaatwerk gebruikt. Daling van het percentage van het budget toegekend voor de bestelling van vaatwerk in plastic en voor eenmalig gebruik.	2024
De 2 eerste ecocrèches gebruiken, in samenwerking met De Brusselse Keukens, borden en kommen in roestvrij staal om de haalbaarheid te bestuderen van een overstap naar dit type materiaal in alle instellingen voor kinderopvang.	Overstap naar borden en kommen in roestvrij staal.	Stijging van het percentage crèches dat borden en kommen in roestvrij staal gebruikt.	2024
80% van het gebruikte textiel draagt het label 'Ecotex' voor stoffen waarmee de kinderen in contact komen.	100% van het gebruikte textiel draagt het label 'Ecotex' voor stoffen waarmee de kinderen in contact komen.	100% van de stoffen 'Ecotex'	2021

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 e **GEBRUIK VAN MILIEUVRIENDELIJKERE HUISHOUDAPPARATEN**

De uitvoering van de actie:

Middelen:

Audits, studies en rapporten waarin de vaststellingen en aanbevelingen zijn opgenomen - Werkgroep 'ecocrèches' - Human resources van de stad - Samenwerking met de cel Aankoopcentrale.

Sturing en partnerschappen:

De dienst van het Jonge Kind in samenwerking met de cel Aankoopcentrale.

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
	2020	2024

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Geselecteerde indicatoren	Evaluatieperiode
De energieklassering en het verbruik van de huishoudapparaten in de crèches zijn onbekend.	Overzicht van de apparaten en hun energieklassering in de crèches	Inventaris van de bestaande toestand	2021
	De voorkeur geven aan de AAA-energieklasse bij de vervanging van huishoudapparaten.	Meer bestellingen van apparaten uit de AA-energieklasse	2024

Actiedomein : Overheidsopdrachten
ACTIE 1.6.3 f AFNAME VAN DE STRALING IN KINDEROPVANG

De uitvoering van de actie:

Middelen:

Audits, studies en rapporten waarin de vaststellingen en aanbevelingen zijn opgenomen - Werkgroep 'ecocrèches' in samenwerking met de cel Informatica.

Sturing en partnerschappen:

De dienst van het Jonge Kind in samenwerking met de cel Informatica.

Voorlopige kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
2 jaar	2020	2022

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Geselecteerde indicatoren	Evaluatieperiode
Gebruik van babyfoons met een onbekende stralingsklasse	Opmaak van een inventaris van de babyfoons. De voorkeur geven aan toestellen met een lage straling	Toename van het aantal toestellen met een lage straling	2022
Denkoefening over de straling van draadloze DECT-telefoons tegenover gsm en de mogelijk schadelijke impact van de vrijgekomen straling.	Aanpassing van de telefoons in de crèches op basis van de aanbevelingen.	Beslissing/aanpassing	2020
100% van de crèches zonder wifiverbinding	Ondanks de vraag 100% van de crèches zonder wifiverbinding houden.	Behoud in 100% van de crèches	2022

Actieterrein:

Overheidsopdrachten

ACTIE 1.6.4

DUURZAME OVERHEIDSOPDRACHTEN GUNNEN VOOR DE WERKEN EN DIENSTEN VAN HET OCMW

Actie, doelstellingen en context:

Sinds 1999 neemt het Departement der Werken van het OCMW in zijn bijzondere bestekken voor alle opdrachten van werken (nieuwbouw/renovatie van nieuwe gebouwen, en dan meer bepaald van woongebouwen) ter waarde van meer dan 750.000 euro een maatschappelijke bepaling ("sociale clause") op. Deze is gericht op de rekrutering van werkzoekenden in de loop van de periode dat de opdracht wordt uitgevoerd in het kader van de realisatie van investeringen van openbaar belang.

In het kader van het Programma '1000 woningen' van de Stad en van het OCMW (2007- 2012) en in andere projecten van nieuwbouw en zware en halfzware renovatie wordt bij ieder bijzonder bestek van opdrachten voor architectuurdiensten een *Kwaliteitscharter* gevoegd. Dit impliceert dat de architectenkantoren projecten met hoge energieprestaties moeten voorstellen waarbij milieuvriendelijke of natuurlijke materialen worden gebruikt. Om die doelstellingen te bereiken, worden milieubepalingen (technische specificaties) in de bijzondere bestekken van opdrachten van werken opgenomen in het kader waarvan de projecten zullen worden uitgevoerd.

Als de opdracht van architectuur of werken wordt gegund via een offerteaanvraag of een onderhandelingsprocedure, worden gunningscriteria op het gebied van de duurzame ontwikkeling in het bijzonder bestek opgenomen. Men zou de mogelijkheid kunnen bekijken om enerzijds een maatschappelijke bepaling op te nemen in de opdrachten van werken met een waarde van minder dan 750.000 euro (wettelijke verplichtingsdrempel) en om anderzijds een maatschappelijke bepaling op te nemen die de opdracht voorbehoudt aan ondernemingen uit de sociale integratiesector of de sociale economie voor kleine renovatieopdrachten (cf. gevels).

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** beperking van de impact van nieuwbouw of renovatie van gebouwen van het OCMW op het milieu op het moment van de werkzaamheden en na de werkzaamheden bij het gebruik van de gebouwen/Begunstigden: de bevolking van de Stad
- **Governance:** verantwoordelijk gebruik van overheidsgeld - beperking van het energieverbruik van de gebouwen van het OCMW (return on investment)/Begunstigden: het OCMW
- **Sociaal:** positieve impact van de maatschappelijke bepalingen - werkgelegenheid voor laaggeschoolde personen/Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Opleiding en beschikbaarheid van de human resources voor de opstelling van de bestekken

Modern en doeltreffend bestuur

Sturing en partnerships:

Het Departement der Werken van het OCMW

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Geen enkel opdracht van min dan 750.000 euros waarbij rekening wordt gehouden met de maatschappelijke bepalingen	Toename van het aantal opdrachten van min dan 750.000 euros waarbij rekening wordt gehouden met de maatschappelijke bepalingen	Aantal opdrachten van min dan 750.000 euros die rekening houden met de maatschappelijke bepalingen

De context, het doel, de actie

Elk departement of elke dienst van de Stad bestelt bij de Aankoopcentrale de lopende leveringen die nodig zijn voor de dagelijkse werking. Deze bestellingen vinden plaats op empirische wijze, zonder rekening te houden met de reële consumptie door de ambtenaren van de departementen of diensten.

Na het beheer van de productvoorraden in het magazijn diepgaand te hebben geanalyseerd en herzien, heeft de Aankoopcentrale een voorraadbeheer van de gebruikers opgezet op basis van hun consumptie. De Aankoopcentrale heeft ter plaatse (bij de gebruiker) een minimumvoorraad leveringen geplaatst die gaandeweg wordt aangevuld. De gebruiker hoeft dus geen bestelling meer te plaatsen en heeft steeds de nodige leveringen ter beschikking.

De doelstellingen zijn dus:

- de organisatie van "just-in-time" inkoop van papier voor drukwerk, schoonmaakproducten en kantoorbenodigdheden om slapende voorraden te voorkomen,
- de vermindering van de hoeveelheid papier voor drukwerk, schoonmaakproducten en kantoorbenodigdheden.

Hiervoor heeft de Aankoopcentrale per gebruikerssite een voorraad aangelegd van de meest gebruikte benodigdheden en een just-in-time aanvulling van deze benodigdheden op basis van het werkelijke verbruik.

De pertinentie van "duurzame ontwikkeling" van de actie

- **Bestuur:** opzetten van een cultuur voor het beheer van verbruiksproducten die gericht is op de behoeften en de consumptie binnen het bestuur / Begunstigden: de gemeenteambtenaren van de Stad
- **Milieu:** Vermindering van de milieu-impact van afval in samenhang met de vermindering van de hoeveelheid papier, schoonmaakproducten en leveringen van kantoor materiaal bij het bestuur van de Stad / Begunstigden: de gemeenteambtenaren van de Stad
- **Sociaal:** ??? nihil
- **Economie:** verantwoord gebruik van de overheidsmiddelen via een gecentraliseerd voorraadbeheer en de vermindering van de consumptie / Begunstigden: de Stad Brussel

De uitvoering van de actie

Middelen:

Personeelsmiddelen van de Aankoopcentrale.

Proefproject en partnerschappen:

Het departement van de Aankoopcentrale, in samenwerking met de andere departementen van de Stad.

De evaluatie van de actie

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Elke dienst bestelde de nodige leveringen zonder rekening te houden met de reële consumptie	Verbruikte of onnodig opgeslagen voorraden verminderen: papier, kantoorbenodigdheden, schoonmaakproducten	Jaarlijkse waarde van de aangekochte kantoorbenodigdheden Jaarlijkse waarde van het aangekocht papier Totale waarde van de aangekochte schoonmaakproducten

1.7 Ervaringen delen

Van het lokale tot het wereldwijde niveau bekleden de Stad en het OCMW een bevoorrechte positie in het politieke, economische en sociale landschap. In Brussel is er inderdaad een concentratie van functies en activiteiten waartussen er een wisselwerking bestaat in het kader van internationale, federale, gewestelijke en gemeentelijke invloeden. Door voorrang te geven aan partnerships met de andere beleidsniveaus en door de uitwisseling van werkingsmethoden te ontwikkelen tussen steden binnen thematische netwerken, kaderen de Stad en het OCMW hun actie in een sterke dynamiek van het delen van ervaringen en van wederzijdse verrijking. Deze aanwezigheid en positionering oefenen een invloed uit op de gekozen oriënteringen, met name op het gebied van duurzame ontwikkeling.

Actieterrein:
ACTIE 1.7.1

Ervaringen delen
AANWEZIGHEID VAN HET OCMW IN DE NETWERKEN VAN OVERLEG EN UITWISSELINGEN OPTIMALISEREN

De context, het einddoel en de actie:

De Stad en het OCMW worden op het gebied van de uitdagingen voor deze planeet met dezelfde problemen geconfronteerd als andere plaatselijke overheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in België of overal elders in de wereld. In het kader van de uitwisseling van ervaringen heeft Brussel er alle belang bij om op de hoogte te blijven van de vooruitgang, van de experimenten en van het succes van de ervaringen en het beleid dat door haar collega's werd gevoerd. Het OCMW van de Stad Brussel moet zijn competentie en zijn kennis delen met de overheden die daarnaar vragen. In de netwerken die daarvoor worden opgezet, kan het OCMW beter leest kennen en kunnen ook de andere partijen hem beter leren kennen. De instellingen kunnen competenties en knowhow op alle activiteitenterreinen uitwisselen en zijn dragers van nieuwe rijkdom en projecten. Die netwerken bieden de mogelijkheid – of ze nu geografisch of thematisch zijn gestructureerd – om debatten te voeren, de goede praktijken van een plaatselijk beheer te verspreiden en het standpunt van de plaatselijke overheden te laten horen op het niveau van de regionale, nationale en internationale instanties.

Het OCMW is dan ook van plan om zich enerzijds als vragende partij en anderzijds als invloedrijke speler op te stellen. Het moet zich op een actieve manier positioneren in de netwerken die vanuit strategisch oogpunt bekeken het best met hun knowhow en hun behoeften overeenstemmen. Momenteel maakt het deel uit van een groot aantal netwerken, maar toch bestaat er nog geen enkele totaalvisie over die deelnames. Niettemin lijken sommige deelnames relevant maar onbenut, terwijl andere waarschijnlijk minder nuttig zijn. Gelijktijdig lijken er netwerken te bestaan waarvan het OCMW ten onrechte geen lid zijn. Deze actie is er dan ook op gericht om de huidige betrokkenheid en deelname van het OCMW te verduidelijken, na te gaan of de verplichtingen in dat verband al dan niet worden nageleefd, de relevantie en de ervaringen van die deelnames te evalueren en de deelnames te evalueren die het overwegen waard zijn.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** delen van ervaringen en middelen met verschillende regionale, nationale en internationale actoren - rechtstreekse impact op de andere pijlers milieu, sociaal en economie
/ Begunstigden: het OCMW van Brussel

Uitvoering van de actie:

Middelen:

1 beambte per entiteit, die verantwoordelijk is voor de invoering van het project

Sturing en partnerships:

Het Kabinet van de Voorzitter van het OCMW (Cel Communicatie en Gemeenschapsprojecten) in partnership met de vzw BRAVVO

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Nationale netwerken : 2 Europese netwerken : 5 Internationale netwerken : 1	Toename van de aantal van de netwerken waarin OCMW is verwickeld	Aantal en aard van de netwerken waarin OCMW is verwickeld